

Balkan antantı Konseyi bir tebliğ neşretti

Üç hariciye vekili dün Atinadan Selâniğe hareket ettiler

Bulgar - Yugoslav paktı, bütün Balkan milletleri arasında dostane bir teşriki mesainin teessüsü için kıymetli bir âmil olarak telâkki edilmektedir

Atina 18 (Hususi muhabirimizden) — Balkan antantı hariciye nazırları bugün öğleden evvel hariciye nezaretinde toplanarak neşredilecek tebliği hazırlamışlardır. Tebliğ akşam üzeri matbuata verilmiştir. B. Rüştü Aras, M. Stoyadinoviç ve M. Antonesko akşam üzeri hususi trenle Selâniğe hareket etmişlerdir. Üç hariciye nazırı istasyonda başvekil M. Metaksas ile diğer nazırlar ve diplomatlar tarafından uğurlandı. Balkan antantı konseyinin ekonomi konferansı 18 martta Atinada toplanacaktır.

TEBLİĞ

Atina 18 (A.A.) — Matbuata aşağıdaki tebliğ verilmiştir: «Balkan antantının daimi konseyi, beşinci içtimamı, 15 şubattan 18 şubat tarihine kadar Atinada, Yugoslav başvekil ve hariciye nazırı ve konseyin bu devresi başkanı ekselans Stoyadinoviçin riyasetinde akdetmiştir. Daimi konseyin en samimi dostluk havası içinde cereyan eden müzakereleri dört memleket dış siyasalarını idare edenler arasındaki tam görüş birliğini ve Balkan memleketlerini bağlayan tesanüdü bir kere daha müşahedeye imkân vermiştir. Avrupa umumî vaziyetini ve Balkan antantı devletlerini bilhassa alâkadar eden meseleleri derin bir tetkike ta-

(Devamı 4 üncü sahifede)



Dört Balkan hariciye nazırı toplantıdan sonra

[Atinadaki toplantılara dair muharririmizin gönderdiği resim-ler dokuzuncu sahifemizedir.]

İstanbulda eşek nakil vasıtası olarak kullanılmıyacak

Verilen karar mucibince yalnız Adada tenezzühlerde eşeğe binilmesine müsaade ediliyor



Eşek koşulu bir araba ve eşekle su taşıyanlar

Şehir meclisi dün ikinci reis vekili Tevfiğin reisliği altında toplanmıştır. Gelen muhtelif evrak encümenlere havale edildikten sonra riyaset makamının bir tezkeresi okunmuştur. Tezkerede İstanbul içinde eşekle nakliyat yapılmasının yasak edilmesi teklif ediliyordu.

Riyaset makamı eşeklerin nakil vasıtalarının çabuk hareketine mani olduğu gibi çirkin bir manzara da teşkil ettiğinden bahsediyor ve yasağa dair

belediye zabıtası talimatnamesine bir fıkra ilâvesini teklif ediyordu. Yalnız Büyükkada gibi sayfiye yerlerinde eşeklerin tenezzühlerde binmek için kullanılmasına müsaade ediyordu. Şehirden uzak yerlerde mahallî kaymakamlarının müsaadesi üzerine eşekle nakliyat yapılabilecekti. Meclis bu teklifi kabul etmiştir.

Otobüsler hakkında son günlerde tatbik edilen bilet başına yüzde on be-

(Devamı 13 üncü sahifede)

Halkevlerinin faaliyeti

B. Şükrü Kaya pazar günü
Ankarada mühim bir
nutuk söyleyecek

Ankara 18 (Telefon) — Dahiliye vekili ve parti genel sekreteri Bay Şükrü Kaya cumartesi günü İstanbuldan Ankara'ya gelecektir. Parti genel sekreteri, halkevlerinin açılışının yıldönümü mü-nasebetile pazar günü Halkevinde yapılacak merasimde mühim bir nutuk söyleyecektir.



Dahiliye vekili ve parti genel sekreteri B. Şükrü Kaya

Cumhuriyet Halk partisi Halkevlerinin 936 yılındaki mesaisini gösteren bir rapor hazırlamıştır. Bu rapora göre, mevcut 124 Halkevindeki azı adedi 6198 i kadın, 69230 u erkek olmak üzere 75428 dir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Memleketimizde ilk defa görülecek en büyük millî filmimiz:
TÜRK İNKİLÂBİ
nda terakki hamleleri
Bu akşam: TURK sinemasında

Siyasî müsteşarlar ay başından itibaren faaliyete geçecekler

Vekiller heyeti bugün Dolmabahçe sarayında toplanarak siyasî müsteşarları tayin edecektir

Ankara 18 (Telefonla) — Nafia vekili bay Ali Çetinkaya, Gümrük ve İnhisarlar vekili bay Ali Rana Tarhan da bu akşamki ekspresle İstanbul'a hareket etmişlerdir. Vekiller heyeti yarın (bugün) Dolmabahçe sarayında toplanacaktır.

Öğrendiğime göre, bu içtimada ay başından itibaren faaliyete geçecek siyasî müsteşarların tayinleri yapılacaktır. Siyasî müsteşarlar için Ziraat ve Dahiliye vekâlerinde şimdiden odalar ayrılmıştır. Siyasî müsteşarlıklara kimlerin tayin edileceği henüz malûm değildir. Şimdiye kadar yazılan isimler tahminden ibarettir.

Ressamların devlet himaye- sine alınması teklif edildi

Her ressama ayda 60 lira verilecek, üç ayda bir bunların eserleriyle bir sergi açılacak

Güzel sanatlar akademisi resim şubesine getirilen mütehasıs ressam M. Leopold Levi Türk ressamlarının devlet himayesi altına alınması için yeni bir teklif hazırlamış ve teklif hakkında vekâlete iza-hat vermek üzere



Teklifi yapan mütehasıs ressam Leopold Levi

rü Burhan Toprakla beraber Ankara'ya gitmiştir.

M. Leopold Levinin teklifine göre memlekette mevcut üç guruba mensup ressamlar (müstakiller, D gurubu ve Türk ressamları) aralarında profesyonel olarak çalışacak ressamları seçecekler, bu profesyonel ressamlarda devlet tarafından ayda altmış lira aylık verilerek suretile himaye edileceklerdir.

Üç ayda bir yalnız bu resamlara mahsus olmak üzere bir sergi açılacak

kabilinde bu sergiden tablolar satın alarak bunları resmî ve umumî binalara teyzi edecek, yahud umumî konuklarında kazananlara mükâfat olarak verilecektir.

ve devlet resamlara verdiği aylık mu-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Tarih Konuşmaları

Kıymetli muharrir Ahmed Refik «Tarih konuşmaları» namı altında her hafta Akşam için bir makale yazacaktır.

Ahmed Refik'in tarih sahasındaki derin vukufu herkesçe malûmdur. Muharririn güzel üslûbile yazacağı yazıların karilerimiz tarafından zevkle okunacağına eminiz.

İlk makaleyi bugün beşinci sahifemizde bulacaksınız.



— Yanlışlıkla canlı sinemaya geldik galiba!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Telgraflar

Fransız maliye nazırı yakında çekilecekmiş

**Bir çok gazeteler bundan bahsediyor
M. Blumun gazetesi tekzip ediyor**

Paris 18 (A.A.) — Fransanın dahili siyasetinde değişiklikler olacak mı? Resmi tekziplere rağmen Matin, Echo de Paris ve Journal, M. Blumun yakında dahili siyasetin yeni bir devreyegireceğine dair mühim bir nutuk söyleceğini haber vermektedirler.

Matin gazetesine göre, M. Bluma şu noktaları bildirecektir:

1 — Masarifin arttırılması içinde bir mütekele yapılması,
2 — Frangın üç taraflı itilaf ile çizilmiş olan hududları dahilinde muhafaza edilmesi.

3 — Altın tedavülünün ilanı serbestisi.

Matin gazetesi, ilâve ediyor: «Böyle birşey, aklisime ve uzun bir recrübe etmektedirler. Maliye nazırı M. Vincent kaidelerine rucua doğru atılmış büyük bir adımdır.»

Bazı gazeteler, hattâ kabine erkânı arasında tadilat yapılacağından bahsinin teyid etmiş olduğu tekniğin salim Auriolun istifadeceği söylenmektedir. Populaire gazetesi, bütün bu haberlerin asıl ve esasları olduğunu beyan ile şöyle demektedir:

Çevrilmek istenilen manevra, meydandadır. Bu manevra da diğerleri gibi suya düşecektir. M. Vincent Auriol, mekiinde kalacaktır. Kendisi, şefimiz olduğuna hiç birimizin itiraz etmediği başvekil ile hemfikir olarak vazifesini ifa edecektir. Hükümetin, bir çok defa ar tarif edilmiş olan bir siyaseti vardır. Bu siyasetin mahiyetini tağyire uğraşmak beyhudedir.

Irak ile Hicaz arasında anlaşma

**Dahilî karışıklık
vukuunda birbirlerine
yardım edecekler**

Kahireden Temps gazetesine bildirildiğine göre, Irak ile Hicaz hükümeti arasında akdedilen mukavele yalnız harici taarruza karşı ittifak mahiyetinde değildir. Dahilî karışıklık çıkarsa yekdiğere yardımcı taahhüd etmektedir.

Yemenin ve diğer arap memleketlerinin ittifaka girmesi için her türlü kolaylık gösterilecektir. Mukavele on senelik. Evvelceden haber verilmezse kendiliğinden yeniden on sene için meri olacaktır.

Temps, bu muahedenin İngiliz politikası için mühim bir muvaffakiyet teşkil ettiğini, bu suretle bir zamanlar Vehabiler tarafından Mekkedden çıkarılan Haşimî sülâlesile Suudiler arasında dostluk tesis edildiğini, bu anlaşmanın şarkta sulhü kuvvetlendireceğini, anlaşmayı İngiliz diplomasisinin hazırladığını söylüyor.

Alman - İtalyan gizli itilâfı?

İki hükümet Tuna havzasında birbirle rekabet etmeyecek

Roma 18 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden:

Öğrenildiğine göre, İtalya ile Almanya arasındaki mahrem itilâfna mede şunlar vardır:

«1 — Roma protokolunun, bu protokolü bütün devletlere açık bulunduran maddesi, hükümsüzdür.

2 — İtalya ile Almanya, her türlü rekabetin önüne geçmek için Tuna havzasındaki iktisadi teşebbüsleri hakkında yekdiğerine malûmat vereceklerdir.»

Habsburg hanedanı saltanatının idadesine müteallik olup İtalya tarafından arzu edilen ve fakat Almanyaca istenilmeyen suretihal lehinde M. Şuşnig tarafından irad edilen nutuk dolayısıyla burada herhangi bir hareketle bulunulmaktan tevakkil edilmektedir.

Amerika bahriye bütçesini arttırmıyacak

Vaşington 18 (A.A.) — İngilterenin «Beyaz kitap» ta bahsolunan deniz teslihatını Amerikan deniz inşaatı takib etmeyecektir. Zira, Amerika hükümet erkânı, 1 temmuzda meriyet mevkiine giren bahriye bütçesinin, Amerika donanmasının asrileştirilmesine kâfi olacağı mütalâasında bulunmaktadırlar. Diğer taraftan, deniz inşaatı tezgâhlarında çelik bulunmamaktadır.

Atatürkün doğduğu ev

Atatürkle Selânik belediye reisi arasında telgraflar

Ankara 18 (A.A.) — Reiscumhur Atatürkle Selânik belediye meclisi reisi tarafından 12/Şubat/1937 de aşağıdaki telgraf gönderilmiştir.

Yeni Türkiye'nin büyük yaratıcısı ve memleketimizin samimî dostunun doğduğu evin hatırasını ebediyen muhafaza etmekle bahtiyar olacak olan doğduğunuz şehrin belediye meclisi derin tazimatının bir nişanesi olarak tarihi evin bu günden itibaren emrinize tevdiine karar vermekle şerefyağdır.

Atatürk de cevaben şu telgrafi göndermişlerdir:

Selânik belediye reisi ve belediye meclisi reisi - Selânik -

Doğduğum ev hakkında Selânik belediye meclisinin cemilekâr teşebbüsünü bildirmek için bana gönderdiğiniz telgraftan fevkalâde mütehasis oldum. Selânik belediyesinin lutufkâr düşüncesi beni derin bir tarzda mütehasis etti. Size hararetle teşekkür eder ve bu dostane kararı sizinle birlikte ilham etmek lûtfunda bulunmanız hepsi nezdinde samimî sempatiye tercüman olmanızı rica eylerim.

K. ATATÜRK

Sancakta vaziyet

Konsey kararı mahalli memurları harekete sevk etmiş

Halep 18 (Hususi) — Gazeteler her gün siyasî menfilerin affedileceğini ve memleketlerine döneceklerini yazdıkları halde bir türlü siyasî menfiler memleketle avdet edememektedirler. Muahede Fransa tarafından katı surette tasdik edilmedikçe siyasî menfilerin memleketle girmesine müsaade edilemeyeceği affın ancak muahedenin tasdikinden sonra bahsedileceği söylenmektedir. Hakikatte ise vaziyet şudur:

Mevki iktidarda bulunan vataniler mevkilerini kaybetmemek için menfilerin avdetine mümanaat etmektedirler.

Şam 18 (Hususi) — Bayır, Bucak, Hayne nahiyeleri gibi Türk kesafetinin bol olduğu yerlerin mukadderatının konseyce yeniden konuşulması hakkında itihaz edilen karar Suriyeli ve Fransız memurları arasında bir takım yeni faaliyetlerin başlamasına sebep olmuştur.

Malûm olduğu üzere Bayır, Bucak mıntakası 921 den evvel Sancaktan ayrılarak alevî mıntakasına iltihak olundu. 926 senesinde Türk mıntakasının tekrar Sancığa iltihaki için karar verilmiş ise de bu karar bir türlü tatbik edilememiştir.

Konsey kararı alâkadarları harekete sevk etmiştir. Mahallî memurlar köy, köy dolayışa başlamışlar, Ziraat bankası kasasını açmışlar mektepler yapacaklarını, halka vadetmişlerdir. Mak-sad, Türk halkının Suriyeden ayrılmasına mâni olmaktadır. Bu valdiler kan-nyanlara para dahi verilerek mak-sadların yerine getirilmesi istenmektedir. Halkın temayülü ise tamamen zıddıdır.

DURIEUX PARİSE ÇAĞIRILDI

Antakya 18 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor:

Mandalar komisyonu sekreteri olup halen Sancak müşahitleri nezdinde bulunan B. Anker, Halbe hareket etmiştir. B. Anker oradan Cenevreye gidecek ve Sancığın hukukî statüsünü hazırlamak üzere konsey tarafından vücuda getirilen eksperler komisyonunda çalışacaktır.

Diğer taraftan, Suriye fevkalâde komiserinin Sancaktaki delegesi M. Durieux de eksperler komitesinin ihzari işlerine iştirak için hariciye nezareti tarafından çağırılmıştır. M. Durieux, pazar günü Pariste bulunacaktır.

Ankara Halkevi sahnesi

Ankara 18 — Ankara Halkevi sahnesi için İstanbuldan Yaşar, Seniye ve Fatma Ankaradan da Ercüment Behzad angaje edilmiştir.

Madrid önünde hükümet askerinin muvaffakiyeti

Beş kilometre ilerledikleri, Valencia yolunu açtıklarını bildiriyorlar

Paris 18 — Madrid müdafaa komitesi neşrettiği bir tebliğde Jarama mntakasında hükümet kuvvetlerinin taarruza bir çok mevzileri ele geçirdiğini, 5 kilometre ilerlediğini bildiriyor. Tebliğde deniliyor ki: «Asiler bu mevzilerden Madrid - Valencia yolunu tehdid etmeğe kalkışmışlardı. Birçok cephane ele geçirdik.»

Asiler ise hükümet kuvvetlerinin taarruzlarının neticesiz kaldığını, Madrid - Valencia yolunda münakalatın tamamen durduğunu iddia ediyorlar.

Madrid 18 — Jarama mntakasında harp gece yarısına kadar devam etmiştir. Valencia yolunu kesen asiler püskürtülmüşlerdir. Milisler asilerin birçok mukabil taarruzlarını taretmişlerdir.

Madrid 18 — Asilerin tayyare ve bataryaları bu gece Madridi şiddetle bombardıman etmişlerdir. 11 ölü, 60 yaralı vardır. Belçika sefaret binası hasara uğramıştır.

Barcelona elektrik santrali bombardıman edildi

Barcelona 18 (A.A.) — Asilerin tayyareleri, Seira ve Pohla de Segur, elektrik santralını bombardıman etmişlerse de bir netice elde edememişlerdir.

Balkan matbuat kongresi

Atatürk kongre reisinin telgrafına cevap verdiler

Afina 18 (Hususi) — Balkan matbuat kongresi reisi M. Papadakis tarafından kongrenin açılışı münasebetile Atatürkle çekilen telgrafa Atatürk şu cevabı vermişlerdir:

«Balkan antantı ikinci matbuat konferansı münasebetile gönderdiğiniz telgraftan çok mütehasis olarak, hararetle teşekkürlerimin kabulünü ve konferans âzasına iblağımı rica eder ve mesainizde tam bir muvaffakiyet elde etmenizi temenni eylerim.»

Atina 18 (Hususi muhabirimizden) — Balkan matbuat kongresi siyasî, teknik ve kültürel üç komisyonun raporlarındaki teklifleri tasvib etmiştir.

İktisadî tedkikler

İktisad vekili İzmirden Nazilli, Ödemiş ve Bergamaya geçecek

İzmir 18 (Telefon) — Bayramı burada geçirmek üzere gelecek olan İktisad vekili B. Celâl Bayar buradan Nazilli, Ödemiş ve Bergamaya gidecek, iktisadî tedkikler yapacaktır.

İktisad vekilimiz burada, ticaret o-dasında üzümlü ihracatçıları ile üzümlünün standardizasyonu hakkında görüşeceklerdir.

Resmî gazete

Bu sabah bir gazete şu haberi neşretmiştir:

Ankara 18 — Başvekâlet tarafından çıkarılmakta olan resmî gazete, hazırandan itibaren Büyük Millet Meclisi tarafından Türkçe, Fransızca, Almanca, İngilizce dillerle neşredilecektir.

Yaptığımız tahkikata göre bunun aslı yoktur.

Çirkin bir hadise

10 yaşındaki kız kardeşine taarruz etti

Bakırköy kazasına tâbi Osmaniye köyünde çok çirkin bir hadise olmuş 10 yaşlarında bir kızcağız erkek kardeşi tarafından berbad edilmiştir. Hadise şöyle olmuştur:

Osmaniye köyünde Ali isminde bir adam evde kimse olmadığı bir sırada anaları bir, fakat babaları ayrı olan 10 yaşındaki kız kardeşi Mihribana hücum etmiş ve zavallı kıza cebren berbad etmiştir. Adamda fena bir hastalık ta olduğundan çocuğa aşılamıştır.

Bakırköy jandarma kumandanlığı hadiseyi haber alarak derhal tahkikata başlamış ve bu sabah suçlu Aliyi yakalamıştır.

Romanya meclisinde görüldüler

Bir mebus başvekil şiddetle hücum etti

Bükreş 19 (Akşam) — Alman, İtalyan, Portekiz sefirlerinin İspanyada ölen 2 Rumen faşistinin buradaki cenaze merasiminde bulunmalarından çıkan siyasî hâdise üzerine mecliste müzakereler devam ediyor.

Millî hristiyan fırkası reisi M. Koga bugün başvekil şiddetle hücum etmiş ve: «M. Tatareskonun sözleri şu saatte Romanyanın Moskovanın emri altında bulunduğu kanaatini uyardırmaktadır» demiştir. Bunun üzerine şiddetli münakaşalar olmuştur.

Romanya veliahdı iyileşti

Roma 18 (A.A.) — Romanya veliahtı Michel, tamamen iyileşmiş olup, bu akşam Floransadan ayrılacaktır.

Fransa - İtalya

M. Blumun beyanatı İtalya'da fena tesir yaptı

Roma 19 — Fransız başvekil M. Blumun Paris sergisi işçilerine hitaben söylediği nutukta faşizm aleyhinde lisan kullanması burada fena tesir yapmıştır. Tribuna gazetesi bundan bahsederken beklenen izahat verilmezse faşistlerin sergiye iştirakleri vazgeçeceklerini söylüyor.

Madam Simpson yeniden evlenmeyecekmiş

Paris 18 — Matin gazetesinin Londra'dan haber aldığına göre madam Simpson ile sıkı temasta bulunan bir çok kimseler madamın yeniden evlenmek niyetinde olmadığını söylemişlerdir.

Nafia müsteşarı Cellâd gölünde

İzmir 18 (Telefon) — Ankaradan buraya gelen Nafia müsteşarı B. Arif Cellâd gölünde müteahhid B. Abdürrahman Naci tarafından yaptırılan kurutmadan sonra inşa edilen kanal ve köprüleri tedkik etmek üzere mahalline gitmiştir.

Bükreş antropoloji kongresine iştirak ediyoruz

Ankara 18 (Telefon) — Bükreşte Eylül birdir açılarak sekiz gün devam edecek antropoloji ve kablettarih arkeoloji 17 inci beynelmîl kongresine iştirakimize karar verilmiştir.

Matbuat balosu bu sene Tokatlıyan salonlarında verilecek

İstanbul Basın kurumundan: Basın kurumunun bu yılki balosu 23 şubat 1937 salı günü akşamı saat 22 de Maksimde değil Tokatlıyan otelinde verilecektir. Muhterem davetlilerimize arzederiz.

Dikkatler:**KİM NEYİ ALIYOR?**

Bir kaç gündür gazetelerde, çok tuhaf bir havadis üzerine mühim bir telâş: «Şam hükümeti Hatay'ı silâh kuvvetile istirdat etmek istiyor-muş!» Bazı gazetelerimiz cevap veriyor: «Karşısında Türk ordusunu bulur!»

Anlıyamadık.

Kim, neyi kimden istirdat ediyor? Sancak, bugün dahi Suriye hükümetinin siyasi hudutlarına dahildir. Sancağı Suriyeden kimse almadı ki Suriye, tekrar istirdadı düşünsün! Acaba Suriye hükümeti, Sancağı Suriyeden mi istirdat edecek? Ve Türk ordusu Suriyeyi Suriyeye karşı mı müdafaa edecek?

Biraz dikkatli olalım.

İYİ AMA, İNHISAR NEDEN?

Spor kurumu Ankara'da yeni bir spor mektebi açıyormuş. Burada Türk gençlerinden iyi spor hocaları yetişecek. Gayet iyi bir fikir. Bu meyanda spor teşkilatına ait gayet güzel başka kararlar da var. Hepsini tebrik ve takdir ederiz. Fakat orada şöyle bir haber de okuduk: «Spor malzemesi satış ihisar altına alınacaktır.» Bu neden? Spor malzemesinin fiyatı artsın, pahalı olsun, cinsleri kötüleşsin ve spor gerilesin diye mi?

OKUTMANIN ÇARESİ

Her şeyimiz çok şükür yolunda gidiyor. Trenler işletiyoruz. Vapurlar yapıyoruz, şehirler inşa ediyoruz, spora ehemmiyet veriyoruz, siyasi zaferlerimiz birbirini kovalıyor. Hepsi iyi, mükemmel, yalnız okumanın ve okutmanın yolunu bir türlü bulamadık.

Bir hesaba göre 1936 yılının ilk altı ayında bütün Türkiye'de 820 eser basılmış. Her kitabdan vasatı biner tane basıldığını farzetsek, demek ki 820.000 kitab çıkmış.

Sovyet Rusya'da geçen yıl 457 milyon kitap basılmış. Rusya'da ihtilâl'den önce okuma bilenlerin sayısı Türkiye'deki nisbetten fazla değildi. Acaba ne yaptılar ki okuyanların sayısı bu kadar arttı. Biz ne yapıyoruz ki okuyanlarımızın sayısı hiç artmıyor, kimse bir şey okumuyor?

ÇİÇEK KAVGASI

Mevsim, Avrupanın birçok yerlerinde çiçek muharebeleri mevsi-midir. Biz, çiçek değil, çiçek bahsi üstünde tutuyoruz. Düğünlere buket, cenazelere çelenk gönderelim mi, yoksa bu parayı fıkara mı verelim? Kaç gündür bazı refiklerimiz arasında hararetle münakaşa mevzuu... Dünyada misline ender tesadüf edilen bir münakaşa... İsteyen çiçek gönderir, isteyen bir fıkraperver cemi-yeti makhuzu. Fakat çiçek sarfetmenin bir iyiliği, memlekette çiçekçiliği teşvik etmek değil midir? Ecdadımız çiçeğe meraklı imiş. Bin lâl çeşidi yetiştirmişler. Biz bir aralık çiçeği unuttuk; zevkimizin tereddisine delil...

Birakalım biraz çiçek sarfedilsin de memlekette çiçek yetiştirmek kârlı bir iş olsun, koca İstanbul'da göze görünür bir çiçek bahçesi var mı?

ŞEHİR HABERLERİ**Atatürk heykeli
23 Nisanda
açılış töreni
yapılacak**

Yedek subay okulunun (ihtiyat zabıt mektebi)nin cümle kapısı önüne Atatürk heykelinin yapılacağını ve heykelin kaide temelini atıldığını yazmıştık.

Kaidenin istinad sütunlarının yapılmasına başlanmıştır. Heykel, gayet yüksek ve kaidede muhteşem olacaktır.

Atatürk heykelinin kaidesini yapan mimar Seyfi, kaide etrafını da tanzim etmeğe karar vermiştir. Bu itibarla mektebin bu kısmındaki demir parmaklıklar şimdiden kaldırılmağa başlanmıştır. Parmaklıklarla çevrilen yer, küçük bir tarla süslenmektedir. Kaidenin inşaatına hararetle devam edildiği gibi heykeltraş Hadi de heykelini bitirmek için geceli gündüzlü çalışıyor.

Mektebin bu devresine devam eden yedek subay namzedleri, önümüzdeki 23 nisan millî bayramında diploma alacaklarından heykelin de o günkü mersimde açılış töreni yapılacaktır.

**Tramvay seferleri
Topkapı, Yedikule
hattında birinci mevki
arabada işleyecek**

Tramvay hareket servislerinde bazı değişiklikler yapılacaktır. Şirket, belediyenin gösterdiği lüzum üzerine, senelerden beri Topkapı, Yedikule, Edirnekapi hatlarına yalnız ikinci mevki arabası işletmektedir. Bu semtlerde oturanlardan bazıları belediyeye müracaat ederek sabah ve akşamları tramvaylar çok kalabalık olduğundan bu hatlara da birinci mevki birkaç araba tahsisini istemişlerdir.

Vaktile belediye ile şirket arasında yapılan bir anlaşmada birinci mevki arabalar, diğer hatlara taksim edilmiştir. Meselâ Harbiye ile Fatih arasındaki arabaların yarısı birinci, yarısı da ikinci mevkidir. Topkapı, Edirnekapi ve Yedikule hatlarına birinci mevki araba ilâve edildiği takdirde diğer hatlardaki mevki arabalarını azaltmak lâzım gelecektir.

Şirket, son zamanlarda tadil ettiği ve şimdilik Taksim ile Beyazıt arasında işlettiği yeni sistemde arabaları çoğaltmağa karar vermiştir. Bu arabalarda hem birinci, hem ikinci mevki vardır. Yeni arabalardan bir kısmı bu hatta tahsis edilerek birinci mevki arabalarıyla seyahat etmek isteyenlerin de arzuları yerine getirilecektir.

Ticaret ve Borçlar kanununda yapılacak değişiklik

Ticaret ve borçlar kanununda yapılacak tadilat hakkında ticaret odasında mütehassıslardan mürekkep olarak toplanan komisyon şimdide kadar bu iki kanunun 32 maddesini tetkik etmiş ve tadilata lüzum gördüğü hususlar hakkında mütaleasını bildirmiştir.

Komisyon bu 32 maddeyi bayramertesi adliye vekâletine gönderecektir.

**İstiklâl caddesinde
Bir kadın kendisini
bırakan genci yaraladı**

Bir erkeğin, kendisini bırakan kadını yaraladığı sık sık görülen vakalardandır. Fakat bir kadının kendisini bırakan erkeği yaralaması nadir, tesadüf edilen vakalardandır. İşte bunlardan biri evvelki gece Beyoğlunda olmuştur.

Beyoğlu gazinolarından birinde garsonluk eden Fehmi, ötedenberi Hayriye adında bir kadınla birlikte yaşamakta idi. Fehmi son zamanlarda Hayriyeyi bırakmış, başka kadınlarla düşüp kalkmağa başlamıştır.

Hayriye bundan çok müteessir olmuş ve evvelki gece geç vakit Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Fehmiyi beklemiştir. Fehmi ile karşılaşınca eski zamanları hatırlamış, kendisinden yüz çevirmesinin sebebini sormuştur. Fakat Fehmi sert cevaplar vermiştir.

Bunun üzerine Hayriye yanındaki bıçağını çekmiş, Fehminin bir iki yerine saplamış, sonra kaçmıştır. Hayriye yakalanmıştır. Fehmi hastaneye kaldırılmıştır.

Üçüncü umumî müfettiş ameliyat yapıldı

Üçüncü umumî müfettiş Tahsin Uze-re dün sabah Cerrahpaşa hastanesinde profesör Nissen tarafından fıtık ameliyatı yapılmıştır. Çabuk iyileşmesini temenni ederiz.

**Dayak atmış
Jandarma Süleymanın bir
ay on gün hapsine
karar verildi**

Otobüs biletçisi Kâzımı döğmekten suçlu jandarma onbaşı Ali ile süvari jandarması Süleyman asliye dördüncü ceza mahkemesine verilmişlerdi.

Dün bu iki jandarmanın muhakemeleri bitirilmiştir. Doktor raporunda biletçi Kâzımın vücudunda dayak izleri görüldüğü bildirildiği gibi dün mahkeme dinlenen Hüseyin ve Tefvik adlarında iki şahidin ifadeleri de Kâzımın jandarma dairesinde dayak yediği iddiasını teyid etmiştir. Muhakeme neticesinde onbaşı Alinin dayak hâdisesinde suçu görülemediğinden beraatine karar verilmiştir. Süvari jandarması İsmailin ise karakolda Kâzıma dayak attığı tesbit olduğundan bir ay, on gün müddetle hapsine karar verilmiştir.

Diğer taraftan biletçi Kâzım karakolda jandarma kumandanı yüzbaşı Dursun tarafından dövüldüğünü iddia etmektedir. Kâzımın bu iddiasına göre yüzbaşı Dursun hakkında da vazifesini sulistimal suçundan hukuku âme davası açılması için evrakın suretlerini iddia makamı istemiştir. Mahkeme evrakın müddeumumiliğe tevdiine karar vermiştir.

İskenderuna vapur işletmek için hazırlık ilerliyor

İskenderuna vapur işletmek hazırlıkları devam etmektedir. Yolcu ve navlun ücretlerinin tesbiti ve sefer günlerinin tayini için tedkikat yapılmaktadır.

**Kurban pahalı
Bu yüzden bu
sene satışlar
pek azdır**

Kurbanlık koyun satışları başlamıştır. Fakat bu sene geçen yıllar kadar hararetle satışlara tesadüf edilmemektedir. Bunun en mühim sebebi bu sene fiatların çok pahalı olmasıdır.

Şimdilik 20 kiloluk koyunlar 12-15 lira arasında satılıyorlar ki kesilmiş et kurbanlık koyundan çok ucuza gelmektedir. Bunun için şu günlerde kurbanlıkların satışları pek durgun geçmektedir.

Son günlerde havalar düzelmiştir. Bir hafta evvel yola çıkarılan kurbanlıklar bugünlerde gelirse fiatlerde umumî bir sukut beklemek icabettmektedir.

Bayramın tesirile kurban fiatleri pek fazla ucuzlamasa bile bayramdan sonra et fiatlerinin düşeceği muhakkak görülmüştür.

Otobüsler**Eyüb otobüscülerinin
mesul edilmesine imkân
görülmedi**

Belediyenin otobüscülerden aldığı yüzde on hisseyi bazı otobüslerin halktan çıkarmağa teşebbüs ettiklerini yazmıştık.

Belediye tarafından yapılan tedkikat neticesinde Keresteciler ile Eyüp arasında işliyen otobüslerin bu kararın tatbikinden evvel on bir kuruşluk biletle yolcu taşımak salâhiyetini belediyeden aldıkları, ancak yolcuya bir kolaylık olmak üzere 11 kuruş yerine 10 kuruş istedikleri, fakat yeni karar çıkınca biletleri 11 kuruşa satmağa başladıkları görülmüştür.

Halk, vaziyeti bilmediği için itiraz etmişti. Belediye hakikati öğrendikten sonra Eyüp otobüscülerinin mesul edilmesine imkân olmadığını anlamıştır.

**Sırt hamallığının hangi muntakada
daha evvel kaldırılacağı tedkik
ediliyor**

Sırt hamallığının kaldırılması hakkındaki dahiliye vekâletinin emri üzerine belediyenin tedkikat yaptığını yazmıştık.

Belediye iktisad müdürlüğü, şehrin hangi muntakalarında daha evvel; hangi muntakalarında daha sonra sırt hamallığını kaldırmak lâzım geleceğini tedkik ediyor. Bu tedkikat bayram sonuna kadar tamamlanacak ve ilk olarak hangi muntakalarda sırt hamallığının kaldırılacağı alâkadara bildirilecektir.

**Bakırköyünde arteziyen kuyuları
açılmasına başlandı**

Bakırköyüne su temini için arteziyen kuyuları tesis edileceğini yazmıştık. Belediye sular idaresi, Avrupadan getirttiği âletlerle evvelce istimlak edilen erazide kuyuları açmağa başlamıştır.

Bu suretle ilkbahara kadar Bakırköyün suyu temin edilmiş olacaktır.

Bir çırpıda**Eğlence**

Avrupa şehirlerinden birinde bir sinema yapılmış... Sinema binası zehirli gaz hücumlarına ve tayyare bombardımanlarına karşı tamamilen bir sığınak şeklinde imiş... Bu sinemanın kapıları kapandı mı? Dışarıda kıyamet kopsa içerideki seyircilere vız geliyormuş...

Her halde garib bir zevk... Sinemanın dışında bombalar patlatılıyor, zehirli gazlar binlerce kişiyi hasta ediyor, yer yer yangınlar çıkıyor, içeride ise ağalar eğleniyorlar. Bombaların altında acıklı bir aşk filmi seyreden genç kızlar ağlıyor. Yahud herkes bir komedi filmine kahkahalarla gültüyor.

Biz eğlenceyi hiçe sayan insanlarız. O kadar hiçe sayarız ki hayatımızda tam manasile «Eğlence» diyebileceğiniz bir şey yoktur.

Halbuki başka memleketlerde bakınız. eğlenceye o kadar ehemmiyet veriliyor ki düşman bombaları altında, zehirli gaz muharebelerinde bile eğlenmek, gülmek, sinema seyretnmek için tedbirler alıyorlar...

Biz de onlardan biraz ibret alıp eğlenceye lâzım olan ehemmiyeti versek... profesör Tefvik Salim:

— İyi bir eğlence bir insan için en iyi ilâç yerine geçer...

Demışti. Ara sıra şu ilâçtan birkaç kaşık içsek sanki ne olur?..

Çünkü bu ilâci içmezsek yorulan asabımızı dinlendirmek için sinir ilâçları ve başka ilâçlar içmeğe mecbur oluyoruz.

Hediye

Bir gazete insanlarda hediye vermek âdetinin nasıl doğduğunu ve ilk meşhur, büyük hediyelerin neler olduğunu anlatıyor...

İlk hediyeler arasında gayet tuhaf olanları da var.. meselâ bir Hindii bir Romalıya koskocaman bir kaplamı hediye olarak göndermiş...

Gene eski devirlerde insanların birbirlerine aslan, kaplan, fil hediye etmeleri basit âdetlerdenmiş.

Şu garib hediye usulünün ortadan kalkmasına ne kadar sevinsek yeridir. Ya bugün aynı usul olsaydı... Nisanımıza güzel bir aslan hediye edebilmek için işiniz yoksa çöl çöl dolaşınız.

Lâkin hediye vermek kadar hediye almak da bir felâket haline gelecekti. Meselâ bir gün küçükük mütevazı apartmanımızın kapısı çalıyor. Biri telâş içinde geliyor:

— Aman dostlarımızdan bir zat size bir fil hediye etmiş.. aşağıda kapının önüne getirdik.. gelib teslim alınız... diyor.

Buyrun cenaze namazına...

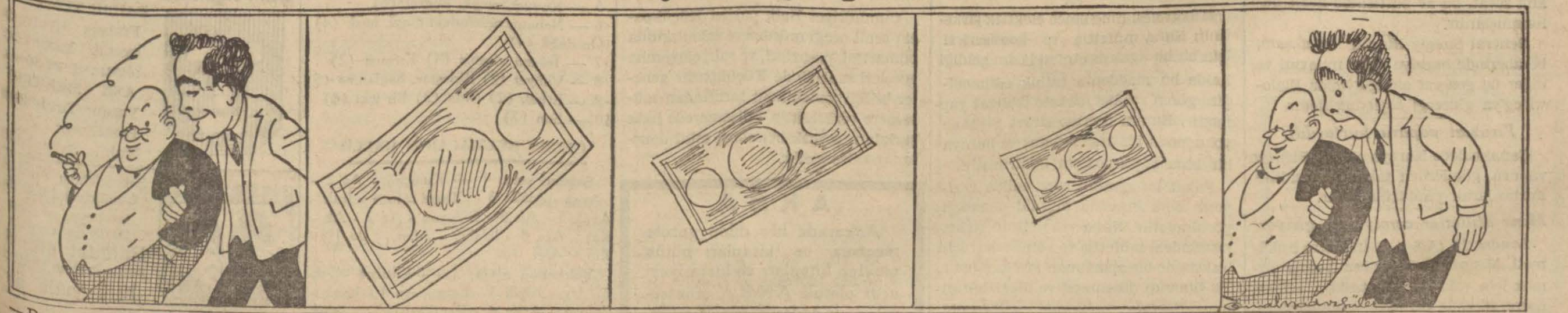
H. F.

Tiyatro mektebi için imtihanlar

Bu ay tiyatro mektebine girmek için Ankara'da ve İstanbul'da müracaat eden kız ve erkek talebelerin imtihanları yapılmıştır. Bu imtihanda Ankaradan bir erkek bir kız, İstanbul'dan iki kız bir erkek muvaffak olmuşlar ve mektebe kaydedilmişlerdir.

Yalnız kızlarımızdan tiyatro mektebine kaydedilmek isteyenler olursa, onlar için müddet bu ayın sonuna kadar temdid edilmiştir. Erkek talebe kadrosu dolduğu için, bundan sonra erkek talebe kaydedilmeyecektir.

İşlerini bitiren Alman rejisör Kral Eybert bayramertesi şehrimize gelecek ve buradan da Almanya'ya gidecektir.

Bay Amcaya göre...

— Darısı başına bay Amca, bizim Şehir tiyatrosu sanatkarlarının maaslarına zam yapıldı...

... Kimine onar...

... Kimine yedişer...

... Kimine de beşer lira!... Herkesin değerine ve eskiliğine göre bir zaml...

B. A. — Gençleri tiyatro artistliğine teşvik etmemek için güzel bir tedbir doğrusu!...

ÇARDAŞ - KASTA DİVA - BİTMEYİŞ SENFONİ - KLO - KLO

Gibi yalnız en büyük filmlerde rol alan

ALTIN SESLİ, ALTIN SAÇLI, MACAR YILDIZI

MARTA EGGERTH

Bütün memleketin sabırsızlıkla beklediği büyük milli film. Genç, ihtiyar her Türk görecek.

TÜRK İNKILÂBİ'nda

TERAKKİ HAMLELERİ (Sesli ve Türkçe sözlü)

BÜLBÜLLER ÖTERKEN

MACAR ve ALMAN oynak ve şen musikisiyle süslenmiş, nefis ve görülmemiş derecede eğlenceli, büyük yıldızın bugüne kadar çevirdiği en güzel filmi Bayramın birinci günü matinelere itibaren

MELEK ve SAKARYA Sinemalarında

Cumhuriyet, Lozan, İstiklâl savaşı işgal zamanı, umumî harp, ittifak ve terakki, istibdad, son 30 senelik tarihimize hakiki film vesikaları gözlerinizde canlanacaktır.

TÜRK Yerlerinizi evvelden temin ediniz.
Bu akşam Sinemasında Prodüksiyon Türk film stüdyosu

Balkan antantı konseyi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

bi tutan konsey, Balkan antantının bütün faaliyetini barışın muhafazasına hadim olmak için inkişaf ettirmek arzusunı teyitte mütehit bulunmuştur. Bu istikamette vaki olacak her gayret Balkan antantının tam müzaheretine nail olacaktır.

Milletler cemiyetine sadık bir surette bağlı bulunan Balkan antantı, bu cemiyetin, müşkül ahval içinde, yüksek vazifesini ifa edebilmesi için, Cenevre measisine faal bir surette teşriki mesaiye devam azmetmiş bulunmaktadır.

Balkan antantı konseyi, barış lehinde beynelmül icraat geçevesi içinde, barışın muhafazası ve Akdeniz'de istikrar için mühim bir mail teşkil eden İngiliz İtalyan anlaşmasını bilhassa takdir etmiştir.

Daimi konsey, Bulgaristanla Yugoslavya arasında 24 kânunusani 1937 de Belgradta imza edilen dostluk paktının aktinden memnuniyetle malumat almış ve bu paktın Balkan antantının gayesine tekabül ettiğini müşahade ve tesbit etmiştir.

Buna binaen konsey, Bulgar - Yugoslav paktını, bütün Balkan milletleri arasında dostane bir teşriki mesalinin teessüsü için kıymetli bir mail olarak telâkki etmektedir.

Matbuatın Balkan antantı eserine yapacağı hizmeti hakkiyle takdir eden konsey, Balkan antantı memleketlerinin matbuat konferansı toplantılarında görünen samimiliği memnuniyetle tesbit etmiştir.

Daimi konseyin gelecek toplantısı eylül ayı içinde Cenevrede Milletler cemiyeti asamblesinin mutat içtimaları esnasında akteedilecektir.

HARİCİYE VEKİLİMİZ ŞEREFİNE**İNGİLTERE SEFARATİNDE ZİYAET**

Atina 18 (A.A.) — Anadolu ajansının hususi muhabiri bildiriyor:

Hariciye vekili Dr. Tevfik Rüşti Aras şerefine bugün İngiltere seferinde bir öğle yemeği verilmiştir. Atina elçimizin de refikasile birlikte işrak ettiği bu ziyafetten sonra Dr. Aras, Sovyet sefaretinin kendi şerefine verdiği çayda bulunmuştur.

Çayda, Atinaelçimizle refikası ve elçilik erkânı hazır bulunmuşlardır.

M. Goering dört kurt vurdu**Kar olmadığından av yarışı pek entresan olmamış**

Varşova 18 (A.A.) — Dün Bialowiega'da bir av partisi esnasında M. Goering, 4 kurt öldürmüştür. Kar olmadığından av partisi pek o kadar entresan olmamıştır.

Reisicumhur M. Moscicki ve zevcesi, Berlindeki Leh sefiri ve Almanyayın Varşova sefiri, Leh ordusu müfettişi general Sosnowski ve diğer bir takım zevat, bu av partisinde hazır bulunmuşlardır.

General Smigly Ridz'in bu akşam, beraberinde harbiye nazır muavini ve diğer üç general olduğu halde Bialowiega'ya gideceği söylenmektedir.

Firuzan vapuru kurtarıldı

Çanakalede Karaya oturan Firuzan vapuru, gönderilen tahliye vesaitile kurtarılarak yüzdürülmüştür.

Mısır Milletler cemiyetine giriyor

Londra 18 (A.A.) — İngiltere hükümeti, Mısırın Milletler cemiyetine girmek için vaki talebini tedkik etmek üzere, mezkûr Cemiyet asamblesinin mayıs ayında toplanmasını temin için tedbirler almaktadır.

Ressamlar

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Devlet profesyonel ressamlardan duvar tezyinatı da istiyebilecektir. Bundan başka her üç sene bir gene bu profesyonel ressamların eserlerinden mürekkep büyük bir sergi açılacak, bir komisyon ressamların üç sene içinde gösterdikleri inkişafı göz önünde tutarak devlet himayesine layık olacak derecede muvaffakiyet gösteremiyenlerin isimlerini vekâlete bildirecek ve bunlara aylık verilmeyecektir.

Bugün için devlet himayesine alınacak ressamların sayısı 30 olarak kabul edilmektedir.

Devlet tarafından muavenet gören profesyonel ressamlar gurupundan profesör, müze memuru ve saire gibi mütehassıslar yetiştirilecektir. Bunun için de ressamlar mesleki bilgilerini arttırmak üzere güzel sanatlar akademisinde ecnebi mütehassıslar tarafından verilen resim, estetik, petagoji derslerine devam mecbur tutulacaklardır.

Mütehassıs Leopold Levi bundan başka bir de «sanat sevenler cemiyeti» tesisini teklif etmektedir. Bu cemiyetin hasılatile Beyoğlunda bir resim galerisi açılacaktır.

Mütehassısın bu teklifleri Maarif vekâletince kabul edildiği takdirde önümüzdeki seneden itibaren tatbikine başlanacaktır.

Halkevlerinin faaliyeti

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Azasının çokluğu itibarile İzmir birinci, Eminönü ikinci, Adana üçüncü gelmektedir.

936 yılı içinde Halkevlerinde 2829 konferans, 1330 temsil 1049 konser verilmiş 713 sinema filmi gösterilmiştir. 1227 köy, 1145 spor gezintisi tertib edilmiştir. En çok konferans verilen yerlerden birinciliği Adana, ikinciliği Bursa, üçüncülüğü Mudurnu almaktadır.

Konserde ise birinci Elâziz, ikinci Yozgad, üçüncü Siird gelmektedir.

Halkevleri kütüphanelerindeki okuyucuların sayısı 936 yılında 874656 dir. Bunda da birinciliği Adana, ikinciliği Antalya, üçüncülüğü Ankara almıştır.

Ankara Halkevi tiyatro kolunun faaliyetini genişletiyor

Ankara 18 (Telefon) — Ankara Halkevi tiyatro kolunun gördüğü büyük rağbeti nazarı dikkate alarak, bu kolun faaliyetini genişletmeğe karar vermiştir.

B. Raşid Rizadan maada B. Behzad Arif de rejisör olarak kola alınmıştır. İstanbuldan Seniye, Yaşar ve Fatma Durnevin de Ankara'ya getirilmesine karar verilmiştir.

Elektrik şirketi Nafia vekâleti müfettiş ve komiserlerine Taksimde bir bina tahsis etti

Mukavelesi mucibince elektrik şirketinin Nafia müfettiş ve komiserleri için bir bina tahsis etmesi lâzım geldiği halde bu maddenin tatbik edilmediğini gören vekâlet, şirkete tebligat yapmıştır. Bunun üzerine şirket Şişhane yokuşunda bir arsa bulmuş ve buraya bir bina yaptıracağını bildirmiştir.

Fakat bu arsanın arzu edilen vaziyette bina inşasına müsaid olmadığı görülmüştür. Nafia vekâletinin şirket nezdindeki müfettiş ve komiserleri için Taksimde bir apartman kiralanmıştır. Bu binanın döşenmesi ve diğer bütün masrafları da tamamille şirkete aittir. Yakında müfettişlik bürosu bu binaya taşınacaktır.



Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Asum, Taksim: Kürkçüyan, Fırzağa'da Ertuğrul, Kalyoncu-kullukta Zafirooulos, Galata: Okçumusa caddesinde Yeniyol, Fındıklı'da Mustafa Nail, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Agop Menasyan, Heybeliada: Halk, Büyükdada: Halk, Fatih: Saraçhanede İbrahim Halil, Karagömrük: Ahmed Suad, Bakırköy: İste-pan, Sarıyer: Asaf, Tarabya, Yeniköy, Emirgan, Rumelihisarında ki eczaneler, Aksaray: Ethem Per-tev, Beşiktaş: Vidin, Kadıköy: Pazaryolunda Rifat Muhtar, Moda-da Alâeddin, Üsküdar: Merkez, Fener: Emülyadi, Beyazıt: Kumkapıda Belkis, Küçükpazar: Hasan Hulûsi, Samatya: Yedikulede Teo-filos, Alemnâr: Çağaloğlunda Abdülkadir, Şehremini: Topkapıda Nâzim.

Halkevi balosu

Bu sene İstanbul Halkevlerinin büyük bir balo vermesi takarrür etmiştir. Bu büyük balonun hazırlanması için Eminönü Halkevinde bir toplantı yapılmış ve bir komite seçilmiştir.

İstanbul Halkevleri balosunu hazırlayacak olan bu komitelere Halkevi ve Halkevlerinin bulundukları yerlerdeki parti kaza başkanları, şehrimizin birçok mümtaz ve güzide aileleri vardır.

Balonun yeri ve tarihi yakında tesbit edilecektir.

Eminönü Halkevinde yeni toplantılar

Eminönü Halkevi geçenlerde divan edebiyatı için bir gece tertib etmişti. Hazırlanan yeni bir programa göre 2 martta tanzimat edebiyatı gecesi, 9 martta millî inkılâp gecesi, 18 martta yıldönümüne rastladığı için Çanakale zafer gecesi 15 nisanda Yunus Emre gecesi (Bu Türk şairi namına bir de broşür dağıtılacaktır) tertib edilecektir.

Bu gecelerden başka edebiyatı cedit, bugünkü edebiyat ve halk teması geceleri yapılacaktır. Bunların tarihi henüz belli değildir. Halk teması gecesi Karagöz, orta oyunu gibi temsillere hasredilecek ve aynı zamanda bir de sergi yapılacaktır.

Parti Küçükpazar semt ocağında müsamere

Cumhuriyet Halk partisi Küçükpazar semt ocağı müsamere salonlarında cumartesi, pazartesi, ve salı, çarşamba geceleri saat 20 de Küçükpazar gençler birliği temsil kolu tarafından müsamere verilecektir. Müsamerede halk şarkıları, zeybek oyunları, millî danslar ve saire vardır.

AKBA

Ankara'da her dilde gazete mecmua ve kitapları bütün mektep kitapları ve kırtasiyeyi ucuz olarak AKBA müesseselerinde tedarik edebilirsiniz.

Telefon : 3377

SÜMER SİNEMASI

Mevsimin en eğlenceli ve

Türkçe sözlü ve şarkılı Bağdad bülbülü

Filmini gösterecektir.

Bagdad manzaraları - Şark hayatı - Türkçe ve Arabça şarkılar.

Baş rollerde :

MÜNİRE MEHDİYE - AHMET ALLAM**BUGÜN Matinelerden IPEK SİNEMASINDA**

Yalnız 3 günlük büyük fırsat - 2 büyük film birden

1 - HALK KAHRAMANLARI

Türkçe sözlü büyük film

2 - ZİGFELD YILDIZLAR KRALI

Zengin ve emsalsiz revüler, nefis bir mevzu.

Fransızca sözlü. Baş rollerde

MİRNA LOY - WİLYAM POWEL**SÜMER SİNEMASI**

Göstermeğe başlayacak olan büyük

Bagdad Bülbülü

film TÜRKCİ SÖZLÜ VE ŞARKILI'dır.

BULMACAMIZ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

SOLDAN SAĞA:

- 1 — Hacıvatın arkadaşı (7) Boy değil (2)
- 2 — Nida (2) Hayvanın aptalı (3) Büyük (3)
- 3 — Mısır mabudu (2) Bir kadın ismi (5)
- 4 — Müebbed olan mevhum (3) Nida (2)
- 5 — Hamile (4) Nida (2)
- 6 — Çok değil (2) Uçucu (4)
- 7 — Pomata (4) Arka (3)
- 8 — Yeni değil (4) Zarif değil (4)
- 9 — Sonuna «L» koyun sağın aksi olsun (2) Kaçık (5)
- 10 — Boy değil (2) Örgü iğnesi (3)

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 — Siyah (4) Küçük torba (4)
- 2 — Avuç içi (3) Lodanta hizmetçisi (6)
- 3 — Gübre (5)
- 4 — Ağa (3) Nota (2)
- 5 — Kuvvet, emek, kudret (6)
- 6 — Nebatin nescindeki mayi, nusk (4)
- Ön değil (4)
- 7 — İnsana alışmış (4) Kırmızı (2)
- 8 — Vilâyet (2) Birleşme, bağlanma (5)
- 9 — Erkek (2) Nida (2) Bir içki (4)
- 10 — Son (7)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ:

- Sağdan sola: 1 — Kuluçka - At 2 - Ayaz - Alâka 3 - Tağra - İn 4 - Irak - Ayak 5 - Ak 6 - Galeyan - Az 7 - Ab - Kaş - Aza 8 - İzlâl 9 - Alan - İle 10 - Km - Alet.

- Yukarıdan aşağı: 1 — Kasırga - Ak 2 - Uy - Ahali 3 - Lata - An 4 - Uzak - Ekin 5 - Ayaz 6 - Karakaşlı 7 - Alay 8 - As - Alil 9 - Akik - Az - Le 10 - Tam - Azamet.

TÖREN

Şişli Halkeviden:

Halkevlerinin yıl dönümü münasebetile 21 şubat pazar günü saat 15 den 20 ye kadar Halkevimizde bir tören yapılacaktır. Herkes gelebilir.

Kadıköy Halkevinde konferans

Kadıköy Halkeviden: 19 şubat 937 cuma akşamı saat 21 de evimiz salonunda bayan İffet Halim Oruz tarafından «Gençliğimiz» adlı bir konferans verilecektir. Konferansdan sonra evimiz mandolin takımı tarafından bir konser verilecektir. Herkes gelebilir.

KONSER

Bay Profesör Ramin, bay Reinhard Wolf ve bay Profesör Grümmerden müteşekkil cihanca tanınmış Ramin triosu önümüzdeki 21 şubat pazar günü öğleden sonra saat 5 te TEUTONIA salonlarında bir konser verecektir. Duhuliyet kartlarının Beyoğlunda Kalis kitaphanesinden tedariki kabilirdir.

Kadıköy Halkevinde yapılacak merasim

Kadıköy Halkeviden: Halkevlerinin İdönümü dolayısıle 21 şubat 937 pazar saat 14 de ve 21 de Evimiz salonunda yapılacak tören programı aşağıdadır. Bütün yurddaşlara salonumuz açıktır.

Saat 14 de 1 - İsmet İnönünün söyleyi Ankaradan naklen, 2 - İstiklâl marşı Koral tarafından, 3 - Söylev Halkevi başkanı, 4 - Şiir Halkevine dair Fikret tarafından, 5 - Yerli mallar madalya tevzii saat 21 de: 1 - Karagöz, 2 - Temsil, 3 - Caz ve dans.

İstanbul Belediye Şehir Tiyatrosu



Tepebaşı dramı

kısmı bu akşam saat 20,30 da

BAHAR TEMİZLİĞİ

Fransız tiyatrosu operet kısmı bu akşam S. 20,30 da

AŞK MEKTEBİ

Yazan: Yusuf Ziya Bestelleyen: Muhlis Sabahaddin

Şehzadebaşı Turanda Cumartesi 14,30 da

talebeye, akşamı 20,30 da umuma

Rahmet efendi

pazar matine 14,30 da

Kırk yılda bir

Sanatkar Naşitle beraber P.ertesi Süreyyada

LEBLEBİCİ

SİYASİ İCMAL

Politikada silâh kuvvetinin tesiri

İspanya işleri gerek harici, gerek dahili politika itibarıyla tavazuh etmektedir. Dahili harbin vaziyeti geçen bir kaç ay içinde bir çıkmaza girmişti. General Frankonun bazı kitaları memleketin merkezi Madridin dış mahallelerinden bazılarına işgal edip buralarda yerleşmiş oldukları halde şehri bir türlü tamamiye ele geçirememişlerdi. Madridin müdafileri de bir türlü bu mahallelerden düşmanı çıkaramamışlardı.

İspanyanın cenubu şarkisinde ve Katalonya hududuna yakın Aragon'da ve şimali İspanyanın Atlas Okyanusu seyahiline yakın yerlerde de harp vaziyeti muvazene ve durgunluğu muhafaza ediyordu. İki taraf da bir türlü tefavvuk gösterip vaziyete hâkim olamıyordu. Lâkin son hareket bu durgunluğa nihayet vermiştir. Madridin İspanyol hükûmetinin yeni merkezi Valencia ile muvasalası kesildi.

Cenubu şarkide Malagayı alan kuvvetler ciddi bir engele tesadüf etmiyerek şimale doğru sahil boyundan ilerliyorlar. Diğer cepheelerde de faaliyet başlamıştır. Bu hareket devam ettiği takdirde dahili harbin akıbeti pek çabuk taayyün edecektir. İspanyadaki vaziyetin bu tebeddülü haricteki devlet ve milletlerin de nazar ve tavırlarını değiştirmektedir.

Yarın İspanyanın mukadderatına

general Frankonun hâkim olması ihtimalinin kuvvet bulması Fransadaki milliyetperverleri harekete getirmiştir. Bunlar ileride İspanyanın idaresi başına sağlar geldikleri vakit Fransayı ebedi bir düşman saymamaları ve dahili harpte Fransadaki sollar İspanyadaki sol cenah hükûmetine karşı ne kadar teveccühkâr görünmüş olsalar da Fransadaki milliyetperver sağ partilerin İspanyadaki fikir arkadaşlarını unutmadıklarını isbat için dikkate şayan jest ve harekette bulunmağa başladılar.

Toledo'daki Alkazar iç kalesini birkaç bin harbiyeli talebe ile faik millis kuvvetlerine karşı aylarca müdafaa bulunan general Moscardo'ya verilmek üzere sağ cenah Fransız gazetelerinden biri tarafından açılan iane ile alınacak şeref kılıcını Fransız en meşhur kumandanlarından general Castelnau bizzat İspanyaya götürüp teslim edecektir. Londradaki ademi tecavüz komisyonunda gönüllü ve kontrol işlerinde Fransanın Sovyetlerin itirazları üzerine artık durmamış olmaları da Fransanın İspanyaya karşı politikasında çok ihtiyatkâr davranışını göstermektedir. Beynelmül politikada silâh kuvvetinin tefavvuku ne kadar müessir olduğu bir daha anlaşılmıştır.

Feyzullah Kazan

DÜNYADA neler oldu? neler oluyor?

Almanyadan para nasıl kaçırlır?

Alman parasının kıymetini korumak için doktor Şaht çok çetin kanunlar koydu. Almanya sınırlarından para çıkarmak bugün en büyük suçtur; kaçırabilmek de hemen hemen imkânsız hale sokulmuştur.

Bütün bu şiddetli tedbirlere ve çetin kanunlara rağmen Alman tacirler gene para kaçırmaya muvaffak oluyorlar ve bin bir kurnazlığa baş vuruyorlar. Bu kurnazlıklardan bir ikisini yazıyoruz:

Bir müddet evvel hükûmetin resmî gazetesinde bir ilân çıktı: Büyük bir sermayedar, yüksek maaşla hususi bir kâtip arıyor; istekliler gazetedeki Y.Z. remzine müracaat etsinler.

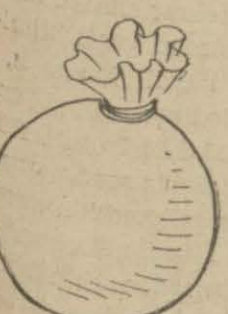
Bu ilânın çıktığı günlerden bir gün gazeteye bir zat geliyor. Telâşa ilân gişesine sokuluyor:

— Y. Z. remzine müracaat edilmesi hakkındaki ilânı ben verdim. Fakat çok acele bir işim çıktı, müracaat mektuplarının Zürihteki şu adresime göndermenizi rica ederim. Yirmi beş mark posta parası bırakayım.

Gazetenin ilân memuru, bu teklifte bir fevkalâdelik görmediği için kabul ediyor. Gelen mektupları bir zarfa koyarak Zürihe gönderiyor. Fakat Y. Z. remzine müracaat edenlerin sayısı o kadar çoğalıyor, o kadar çoğalıyor ki, şüphe uyandırıyor ve mektuplardan birini açıyor. Hayret!... Zarfın içinde (500) mark var...

Açık göz kişi, devletin resmî gazetesini kendi kaçaklığına alet etmiş. Almanyada harice gönderilen mektuplar açılır, fakat zarfın üstünde devletin resmî gazetesinin firması olan zarflar tabii açılmaz. İşte açık göz kaçakçı, bu suretle 500,000 mark kaçırmış!...

Büyük bir sermayedar bankadaki bütün parasını çekiyor ve bu para ile otomobil aletleri yapmağa başlıyor. Fakat bu aletler adi madenden değil, platin-



Rabeka gözlerini dört açarak, kocası Salamona dedi ki:

— Allayamadım; virecek uç bin liramız bilen yok, sense kızımı alırsan otuz bin lira veririm dedin, damadın olacak adam bunu yutar mı?

Zihnimi karıştırma

Salamon uzun müddet karısına cevap vermedi, ensesini kaşıdı, şakaklarını sıktı, başını salladı, nihayet gözlerini içi güldü:

— Zihnimi karıştırma be! Ona ilköncas 10,000 liralık bir bona vereceyim. Ondan sonra: Evleniniz, evlendikten sonra da 10,000 lira vereceyim diyeceyim. Geriye kalan 10,000 lirayı da vermemenin çaresini düşününceyiz!

İktisad vekilinin tedkikleri

Dün bir çok müesseseleri gezdi, akşam Ege vapurunda bir toplantı yapıldı

İktisad vekili B. Celâl Bayar dün de şehrimizdeki tedkiklerine devam etmiş, muhtelif müesseselerde meşgul olmuştur. B. Celâl Bayar önce Doçer Oryant banka gitmiştir. Vekil burada bir müddet direktörle görüşmüş ve kendisinin müdür odasında ziyaret eden banka erkânıyla hasbihalde bulunmuştur.

B. Celâl Bayar Oryant banktan sonra İş bankası İstanbul şubesine gitmiştir. Ankaradan şehrimize gelmiş bulunan İş bankası umum müdürü B. Muammer Eriş ile bankanın İstanbul şubesi müdürü B. Yusuf Ziya vekili karşılamış ve kendisine bazı izahatta bulunmuşlardır. Bir müddet sonra bankanın meclisi idare riyaleti odasında banka erkânının iştirakile İktisad vekilinin riyaletinde bir toplantı yapılmış, malf işler üzerinde görüşülmüştür. Vekilin İş bankasındaki meşguliyeti iki saat kadar sürmüştür.

Saat dört buçukta B. Celâl Bayar hususi kalem direktörle birlikte bankadan ayrılış ve doğrudan Galata Bozkurd hanındaki iş dairesi İstanbul teşkilâtına gitmiştir. B. Celâl Bayar akşam geç vakte kadar iş bürosunda meşgul olmuş, şehrimizde bulunan iş dairesi reisi B. Enis Behiçle görüşmüştür. Bu arada İstanbul teşkilâtı baş müfettişi B. Halûk da iş kanununun tatbikatı hazırlıkları etrafında büronun kurulmasından şimdiye kadar yapılan işler hakkında İktisad vekiline izahat vermiş, iş beyannamelerinin dağıtıldığını ve toplattırılmakta olduğunu, iş yerlerinin şimdiye kadar yapılan tedkikat sırasındaki vaziyetlerini anlatmıştır.

Akşam saat yedi buçuktan sonra Ege vapurunda İktisad vekâletine bağlı deniz müessese müdürlerinin iştirakile büyük bir toplantı yapılmış ve bunu müteakip bir ziyafet verilmiştir. Toplantıda bilhassa İstanbul limanı üzerinde görüşülmüştür. Liman umum müdürü B. Raufi beraberinde getirdiği İstanbul limanına aid projeler üzerinde vekile bir defa daha mufassal şekilde izahat vermiş, İngiliz mühendislerinin Kuruçesme kömür depolarında yapmakta oldukları tedkikattan bahsetmiştir.

Türkkuşu

Bu sene plânör uçuşlarına 15 mart ta başlanacak

Geçen sene 1 nisanda başlanan plânör uçuşlarına bu sene 15 martta başlanacaktır. Plânör uçuşlarına girecek olanların şimdiden Türk Hava kurumuna müracaat etmeleri lâzımdır.

Uçuşlara bu sene, geçen senekinden 15 gün evvel başlanmasının sebebi, İnönü kampının zamanında açılmasını ve kısa kalınmamasını temin etmektir.

Hava kurumu keyfiyeti üniversiteye ve bütün mekteblere tamim etmiştir.

Orta mekteb mezunları liselerin birinci devresi, orta ihtisas mektepleri ve muadili mekteplerden yetişenler (C) Brövesi alanlar Hava gedikli okuluna tercihan kabul edilirler.

Liseler ve muadili olan mektebler mezunları ile üniversite ve muadili mekteb talebelerinden İnönü Kampında (C) Brövesi ve Kampta askerî talim ve terbiye görerek muvaffak olanlar evvelce tam ehliyetname alarak kazanmış oldukları dört aya ilâveten daha iki ay kazanarak yüksek ehliyetname alır ve askerlik müddetlerinden altı ay istifade ederek hazırlık kitalarında çalışmadan doğrudan yedek subay okuluna gider ve altı aylık bir tahsil görerek yedek subaylık zamanını Hava okulunda geçirirler.

Lise ve muadili mekteb mezunları ile üniversite muadili mekteb talebelerinden İnönü kampında (C) Brövesi alanlar Harbiye mektebine imtihanı geçebilirler.

TARİH KONUŞMALARI:

Bir Bizans imparatoru



Hebdoman sarayı

Türklerin, asırlardan sonra, tekrar Anadolu'ya yerleşmek için, kendileriyle çarpıştıkları devlet, Bizans imparatorluğu idi. Fakat bu devletin de öyle imparatorları vardı ki...

İçlerinde en tipik olanlarından biri de, Andronikos Komnenosdu. Çapkın, zevkine ve ihtirasına düşkün bir adam.

İmparatorluk tahtına geçmek için yapmadığı kalmadı. Tahta geçtiği zaman kendi altmış üç yaşında idi. Fakat on bir yaşında bir kızla evlendi. Bu kız, Fransa kralı yedinci Louisnin kızı Anna idi. Bizans sarayına, Andronikosun yeğeni Aleksiyeye nişanlı olarak gelmişti. Andronikos yeğenini boğdurttu, ve nişanlısile de evlenerek Bizans tahtına cülûs etti...

Fakat şunu inkâr etmemeli: Kendinde yüksek kabiliyetler de vardı. Zulmü bir parça az olsaydı, Komnenoslardan gelen en büyük imparatorlar sırasına girebilirdi. Zevkini ve eğlencesini unutmadığı gibi, vazifesini de unutmadı. Zaten kendi de söylerdi: «Hiç bir fenalık yoktur ki, onu tasahhî etmek bir hükümdarın kuvvet ve kudretinin feykinde olsun.»

Hakikaten bu azimle işe başladı. Halk, memurlar ve malikâne sahibi olanlar elinde eziliyordu. O, zalimlere karşı mazlumlarla beraber oldu. O zamanki Bizans idaresi de tıpkı on yedinci asrındaki Osmanlı idaresi gibiydi. Vâllar para yedirecek eyaletlere tayin olunurlar, verdikleri parayı halkı sıkıştırarak çıkarmağa çalışırlardı. İmparator, eyaletlere bol maaşla vâlleri tayin etti. Vergi tophyanları sıkı bir nezaret altında bulunduruldu.

Gayet sert, hiddetli bir adamdı. Emirlerine körükörüne itaat edilemesini isterdi. Etrafindakilere daima söylerdi:

— Benim sözlerim havadan değildir. Emirlerim icabında ıcrâ edilmese, gazabımdan korkun... Bir imparator boşuna kızıl taşmaz. İkinden birini seçmelidir: Ya doğru olmalı, ya yaşamamalıdır.

Filhakika, ortalık düzeldi. Çorak eyaletlerde ziraat ilerledi.

Müverrih Niketas bu refahı çok güzel tasvir ediyor: Peygamberin dediği gibi, herkes ağaçlarının gölgesinde dinleniyor, ve bağının meyvasını topladıktan ve toprağının mahsulünü anbarına koyduktan sonra, güle güle yemeğini yiyor, rahat rahat uyuyor, artık ne haciz memurlarından korkuyor, ne de insanı sıkıştıran ve gözü doymayan vergi memurlarından çekiniyordu. Sezara ait olanı Sezara veriyordu.

Fakat, çok yazıktı ki, Andronikos bin entrika ile ailesinin tahtını gaspettiği halde, elân bütün ömrünce en yüksek meziyetlerini lekeliyen bütün ihtirastardan, zâafılardan, ve ahlâksızlıklardan kendini sıyramamıştı.

Tahta cülûsundan pek az bir zaman sonra, zâdegânın kendini devirmeye çalıştıklarını duyunca, öyle bir zalim kesildi ki... Kimseye acımadı. O da Tiber gibi aştı kesti. Zaten Tiber de onun gibi eyalet halkını koruma çalışırdı. Kendisine kim karşı

durdu ise devirdi, ve ezdi. Payitahtı ve bütün memleketi hafiyelerle doldurdu.

Vitinyada, İznikde isyan çıktı. İspanyayı yatıştırmak için Bursayı da, İzniki de kana boğdu. Devrinde yaşayanlar anlatıyorlar: «Bursa memleketinin bağlarını, üzüm yerine, asılmış insan cesetleriyle doldurdu. Onlara mezar bile verdimmek istemedi. Güneşte kurumalarını ve rüzgârlarla sallanmalarını, bostanları kuşlardan korumak için asılan korkuluklar gibi kalmalarını arzu etti.»

Haddi varsa, kimse aleyhinde bir şey söyleyin! Zaten Hippodromda, Atmeydanında yığılı odunlar yanıp durdu. Hafiyeleri insanı derhal yakalattırlardı. Andronikos zavallı insanları uzun bir işe geçirir, Atmeydanında yavaş ateş üstünde kızarttırır, karısının sofrasına götürüp zorla kocasının etini yedirtirdi.

Andronikos, ruhunda en kanlı ihtirasları taşıdığı halde, onun en doymadığı ve usanmadığı bir şey vardı Kadın...

Tepesinde saç kalmamış, şakakları kâmilan ağarmıştı. Fakat gene genç ve dinç görünürdü. Kendinde bir kahraman tavrı vardı. Bütün fahişelerle, çapkınlarla düşer, kalkardı. Onlarla beraber İstanbulun en güzel sayfiyelerine giderdi.

Charles Dichl, onun hakkında, nereden aldığını zikretmiyerek, şu cümleleri yazıyor:

«Tavuklarının başında bir horoz veya peşine keçiler takılan bir teke ve daha doğrusu Thyades, Ménades ve Bacchantes alayları Dionysos gibi memleketlerini de beraber götürürdü.»

Aynı zamanda, avlarda vurduğu en güzel geyiklerin boynuzlarını da Bizanstaki Forumun kapılarına taktırdı. Bunun sebebi, müverrih Niketasın dediği gibi «görünüşte, avlarda vurduğu ganimetlerdi; hakikatte ise, payitahtındaki kibar burjuvalarla eğlenmek ve onlara karlılarının yaptıklarını ima etmek içindi.»

Fakat halk ta onun aleyhinde söylemedik söz bırakmıyordu. Andronikos kuvvetine ve zulmüne dayanarak işi kabadayılığa vuruyordu; lâkin aldanıyordu.

Ağustos 1185. Normand donanmasının Selâniği alması ve ordusunun İstanbul üzerine yürümesi, Bizans imparatoru Andronikosu şaşalattı. Evvelâ müdafaa tertibatı aldı. Sonra, bir şey beceremeyeceğini anlayınca, işi felsefeye döktü. Zulmünden bezlen halk artık onu devirmeye karar verdi. (Devamı 13 üncü sahifede)

Ahmed Refik

Fevkalâde bir likidasyon

Önümüzdeki pazar günü şehrimizin en büyük ve en eski mobilya mağazaları olan Beyoğlunda, İstiklal caddesinde 48 numaralı A. Babikyan ve H. Kapamacyan müessesesine aid mobilyalar, vazolar, halılar, âsarı nefise vesairenden mürekkep büyük istoklar açık arttırma ile satılacaktır. Yarınki gazetemizin ilân sayfelerindeki tafsilâtı okuyunuz. Telefon: 41221

MUKAMMEK MEKTUPLARI:

İzmirde çocuğunu öldürmekten suçlu bir ananın muhakemesi

İzmir (Akşam) — İzmir ağır ceza mahkemesi, Kemalpaşa kazasının Parsa köyünde doğurduğu gayrimişru çocuğunu öldürmekle maznun Esmâ adında bir kadının muhakemesini rü-yete başlamıştır. Esmâ 40 yaşındadır. İstintak kararnamesine göre, doğurduğu çocuğun bililtizam göbeğini kesmemiş ve ölümüne sebebiyet vermiş, sonra cesedini alıp Parsa köyünde bir kör kuyuya atmıştır. Köylüler, kuyudaki cesedi görmüşler, jandarma karakol kumandanlığını haberdar etmişler ve yapılan tahkikatta çocuğun Esmâya aid olduğu anlaşılmıştır.

Mahkeme reisinin suali üzerine Esmâ, vakayı şöyle anlatmıştır:

— Bir gün Turgudlu kasabasından köyüme dönerken etrafımı çoban köpekleri sardı, beni parçalıyacaktı. O sırada adını bilmediğim bir çoban yetişerek beni kurtardı, fakat namusumu da kirletti. Bu çobandan gebe kaldım, dokuz ay geçtikten sonra bir gün oda içinde gezinirken sancıldım, çocuk doğdu, fakat ölü doğduğu için göbeğini kesmeğe lüzum görmedim.

Şahid jandarma karakol komutanı Sefer onbaşı dinlendi.

— Bir gün, dedi, Parsa köyünde bir kör kuyuda bir çocuk cesedi bulunduğunu haber verdiler. Köyde gebe kadınları zaten biliyordum. Evvelâ Esmânın evine gittim, yatakta yatıyordu,

— Ne oldu? diye sordum. Hastalandığını söyledi, karnına dikkat ettim, şişlikten eser yoktu, odada bir de kanlı don buldum. Sonra kendisini karakola götürüp isticvap ettim. Çocuğun ölü doğduğunu söyledim.

Diğer şahidler de bu şekilde ifadelerde bulundular. Mahkemeye gelmemiş olan şahidler için elbise muhakeme talik edildi.

İzmirde havacılık günü

Plânörler Ankaradan İzmir'e uçarak gelecek

İzmir (Akşam) — İzmir Türkkuşunda pazartesi ve salı günleri nazari derslere devam ediliyor. Yakında plânör gelecek ve 1 marttan itibaren tatbikatta başlanacaktır. Plânörlerle Türkkuşu öğretmenlerinin İzmir'e gelmeleri münaşeretle İzmirde bir (Havacılık günü) yapılacaktır. Öğretmen ve plânörler, müsaid bir havada Ankaradan İzmir'e kadar havadan gelecek ve şehir üzerinde uçarak halkı selâmlıyacaktırlar. Türkkuşu üyeleri paraşütle şehrin meydanlarına ineceklerdir.

O gün, İzmir için bir şenlik günü olacaktır. Plânörler, tayyarelerin refakatinde İzmir'e kadar uçarak getirileceklerdir. Bunun için, havaların iyileşmesi bekleniyor.

Avrupa politikasında büyük fırtına koparan kitap

Çekoslovakyanın Bükreş sefiri meşhur kitabında nelerden bahsediyor?

Vakit vakit gazetelerin makaleleri ve meşhur politikacıların ve devlet adamlarının hatıraları politika âleminde büyük gürültüler koparır. Lâkin okuyucuları ekseriya muayyen zümrelere inhisar eden kitapların politika âlemini altüst etmesi nadir görülen işlerdendir.

Yakın zamanlarda bir kitap böyle bir tesir yaptı. Bu eseri yazan Çekoslovakya devletinin Bükreş sefiri meşhur diplomat M. Jan Sebadır. Kitabın methalin yazan da Çekoslovakya hariciye nazırı M. Kroftadır. Kitabın adı «Sovyet Rusyası ve Küçük İtilâf devletleridir.»

Kitabın neşrindenberi epeyce zaman geçmiştir. Fakat yukarıda söylediğimiz gibi çok defa kitaplar yalnız muayyen ve güizde bir sınıf ve zümre tarafından okunduktan ne kadar müheyyiç muhteviyatı olsa gazete makaleleri kadar çabuk tesirini göstermez.

Bunun için sefir M. Sebanın da kitabı çok geç olarak politika âleminde malûm olmuş ve alâkadar mahafilere ve devletleri ancak sonradan harekete getirmiştir. Bu kitap Çeh okuyucuları üzerinde büyük tesir yapmamıştır. Lâkin Çeh olmiyan yabancı unsurlar ve milletler bu kitaptan çok heyecan duymuşlardır. Bunun başlıca sebebi eserin muharriri bulunan zatın âdetin hilâfında olarak gayet serbest bir fikir ve lisan kullanmış olmasıdır.

ÇEKOSLOVAKYA VE SOVYET RUSYA

M. Seba eserinde Küçük İtilâf devletleriyle Sovyet Rusya arasında, her türlü mülâhazalar bertaraf edilerek mümkün mertebe sıkı olarak siyasi ve askerî iş birliği vücutte getirilmesi davasını gayet açık bir lisanla müdafaa etmiştir. M. Seba Sovyet Rusyada olup biten bütün işleri son derecede meth ve sitayiş etmiş ve en hafif dereceden bile tenkitte bulunmamıştır.

Bu zat Sovyet Rusyaya karşı ne kadar takdîrkârane bir hissan kullanmış ise Lehistan'a karşı da o nisbette husumet ve muhalefet göstermiştir.

M. Seba 1920 senesinde Şarkı Avrupanın hududu için Lord Kürzonun gösterdiği hattın o zaman kabul edilmiş olduğunu teessüfle hatırlatmaktadır. Eğer bu hudud hattı kabul edilmiş olsaydı bugün Çekoslovakya devleti Sovyet Rusyası ile hemhudud olacaktı. Arada 200 kilometrelik müsterek bir hudud olacaktı. Muahharren karşılıklı yardım misakı ile bağlanan Sovyet Rusya ile Çekoslovakya birbirlerine askerî imdad göndermek hususunda bugün tesadüf ettikleri zorluğu görmeyeceklerdi. Çünkü o zaman Kızıldorda ne Lehistan'a ne de Romanyaya danışmaksızın Çekoslovakya arazisine girebilecekti.

Lord Kürzonun teklif ettiği hatta o tarihte Lehistan şiddetle muhalefet etmişti. Bu devletin ayak diremesi karşısında Çekoslovakya Sovyetlerle müsterek hudud-

Yaban domuzlarına karşı

Yaban domuzlarına karşı vilâyet tarafından açılan mücadelede geçen kânunusani içinde çok iyi neticeler alınmıştır. Bu suretle geçen ay içinde Beykozda 15, Çatalca'da 32, Silivride 74, Şilede 7, Sarıyerde 3, Kartalda 5, Üsküdar'da 3, Yalovada 155 yaban domuzu öldürülmüştür.

Şirketihayriye Beykozda yeni bir plaj tesis edecek

Altunkum plajı kapandığı için Şirketihayriye Beykozda yeni bir plaj tesisine karar vermiştir. Hazırlıklara başlamış, plaj, çayırın denize münthehi olduğu yerde tesis edilecek ve tesisatı plaj mevsiminden evvel bitirilecektir.

Talebe pasoları

Her yaştaki talebenin tramvay pasosu alması şirketçe kabul edilmiştir. Talebelerin 1 marttan itibaren pasolarla seyahati ve verecekleri ücret mikdarı Nafia vekâletinden gelen bir emirle katıyet kesbetmiştir. Pasolar birinci mevki tramvaylarda kullanılmıyacaktır.

dan vazgeçerek hududunu Romanya ve Lehistan arazisinin gerilerine almıştır.

Sefir M. Sebanın Lehistan'a karşı beslediği husumetin başlıca sebebi bu hudud meselesidir.

FIRTINA KOPARAN NOKTALAR

Kitabın buraya kadar olan kısmı geçmiş tarihe ait olduğundan o kadar nazarı dikkati celbetmemiştir. Fakat bundan sonraki muhteviyatı Lehistanı galeyana getirmiş ve Romanyanın bazı partilerini heyecana düşürmüştür. Bunların parlâmentodaki itiraz ve tenkitlerine karşı Romanya hariciye nazırı M. Antanesko, telgraflarda bildirilen malûm müdafaaasını yapmıştır.

M. Seba kitabında Sovyet Rusyası ile Çekoslovakya arasında müsterek hudud bulunmamasına rağmen vaziyeti nikbin göstermiştir. Bu zat Sovyet Rusyasının lüzumu halinde muazzam hava filosu ile Çekoslovakyanın imdadına gelebileceğini söylemiştir. M. Seba Çekoslovakya hükûmetinin mustatil bir şekilde bulunan memleketin şark ucunda asrı tayyare limanları vücutte getirmiş olduğunu ve Ukraynanın garp münthehasında kıyısı olan limanlarındaki kızıl hava donanmasının bir kaç dakikada Çekoslovakyanın yukarıda söylediğimiz hava limanlarına gelebileceğini yazmıştır.

Sefir iki arada Lehistan ve Romanya arazisi olduğu halde kızıl hava donanmasının Çekoslovakya arazisine bu iki devletin hukuku hükûmranisine ve hâkimiyetine dokunmaksızın nasıl gelebileceğini izah etmemiş ve bu noktayı açık bırakmıştır. İşte kitabın bu manidar tarafı Lehistanda ve Romanyada heyecan uyandırmıştır.

YENİ YOLLAR VE İSTİHKAMLAR

M. Seba yazısına devam ederek Çekoslovakya'da yeni yapılmakta olan demiryolları ve şoselerin büyük ehemmiyeti olduğunu izah etmiş ve bu yollar sayesinde Kızıldorunun lüzumu halinde Çekoslovakyanın imdadına kolayca gelebileceğini söylemiştir.

Bu yazılar Lehistanı büsbütün kuşkulandırmıştır. M. Seba Çekoslovakya'da bütün cihanın en mükemmel ve en asrı silâh fabrikaları bulunduğunu ve bunların yetiştirmekte olduğu silâh ve mühimmatın bu devletin kendi ihtiyacına yettikten başka cenebi dost devletlerin ordularını teçhize de kâfi geleceğini yazmıştır.

Gene bu zat geçen sene Çekoslovakyanın hududu çelik ve betondan yapılmış istihkamat kuşağı ile kuşatılmış olduğunu ifşa etmiştir. Kitabın sonunda M. Seba Kızıldorda imdada gelinceye kadar Çekoslovakya ordusunun bu müstahkem kuşak arkasında mevkiini müdafaa edebileceğine emin bulunduğunu da ilâve etmiştir.

İşte şimdi bütün Avrupa politikasını harekete getiren kitabın esas muhteviyatı bunlardan ibarettir. — F.

KADIN KÖŞESİ

Tafta Suare elbisesi



Siyah taftadan suare elbisesi, baştaki zarif tül saçları ve omuzları muhafazaya yaramaktadır.

Bulgaristan silâhlanıyor

Almânyadan 12 ağır bombardıman tayyaresi aldı

Taymisin Viyana muhabiri bildiriyor: Alman zabıtlarının idaresi altında 12 tayyareden mürekkep bir Alman ağır bombardıman hava filosu benzin almak için Viyanada yere inmiştir. Bu tayyareler Bulgar hükûmetine teslim edilmek üzere Sofyaya götürülmektedirler.

Bunlar Bulgaristanın Almanyaya sipariş etmiş bulunduğu ilk tayyareler değildir. Bundan evvel de siparişler yapılmıştır.

Silâhlanma ihtiyaçlarını temin etmek hususunda bundan evvel İngiliz Vickers kumpanyasına tank ısmarlanmış olmakla beraber Bulgaristan en ziyade Almanyayı tercih etmektedir.

KIRILAN BEBEKLER

Tefrika: No. 28

Nakleden: Zeyneb İdil

Asabi adımlarla beş aşağı beş yukarı dolaşıyordu. Ben de ne lehte nealeyhte bir kelime söylemeden fırtınanın geçmesini bekliyordum. Selimin en güzel ahlâklarından biri de âni olarak parlayan hiddetinin bir kaç dakika içinde bir balon gibi sönmesi. Fakat bu seferki biraz uzun süreceğe benziyordu.

— «Onu çok seviyordum» diye inledi.

— Sevgine lâıyk değilmiş.

— Böyle söyleme Süzi diye yumruklarını sıkı. Onun gibi bir kadına insan bir daha tesadüf edemez.

Kendini koltuğa atıp hıçkırık hıçkırık ağlıyor, mütemadiyen belli belirsiz kelimeler mırıldanıyordu. Teselli etmek için ağzını açtırmıyor:

— Sen bu gibi kalb işlerinden anlamazsın, diyor.

Kelimelerinde, saf bir genç kızın aşkı ile yaşayıp sonra sukutu hayale uğrıyan bir bedbahtın feryadı, nefreti vardı. Artık büsbütün coşmuş bütün kadınlar için ağza alınmayacak kelimeler kullanıyordu.

— Bütün kadınlar sokak paçavralarından başka bir şey değildiler. Kardeşimin ıstıرابı karşısında nihayet bir kadın olduğumu unutarak boynuna sarıldım, göz yaşlarıyla ıslanan tuzlu yanaklarından öperek şikâyetlerine, şiddetli tahkirlerine ben de iştirak ettim.

Babamın tabiriyle berbat bir mevsim! Piyasada müthiş bir durgunluk varmış. Eskiden tükenmez bir faaliyetle çalışan işçiler şimdi vakitlerini çözümsüz kâğıtları katlamakla, yorulan saatin güçlüğüle dönen akrepelerine bakmakla geçiriyorlarmış. Bu durgunluğu kendi hayatımda da hissediyordum. Ne bir gayem ne de bir arzum kaldı. Önümde yalnız, vücudumu günden güne hırplıyan sonu gelmez, karanhk bir yol var. Berbat mevsim!

Fakat birdenbire sanki kışın karları, çamurları arasından bahar kokusunu sezen bir keşek gibi sığıyorum, gözlerim sevinçle parlıyor, yüzüm renk geliyor. Biraz evvelki bedbin hülyalarımın sınırlıyorum. Dün-

yada gâyesiz hayat kadar zevkli ne vardır? Artık sevip istirap çekmiyorum, flört bile yapmıyorum. Can sıkısından bir kaç zamandır balolara gidiyorum. Telâşla hazırlandığım akşamları, ellerimde hışırdayan kotiyonlarla döndüğüm fecirleri seviyorum. Şimdi her hangi bir genç kız gibi, herkesi çekip sürükleyen bu şen dalgaya kapılmış gidiyorum. Doktor Süleymanın hakkı varmış, ben de bir taş bebetten başka bir şey değilim.

Bir gün öğle yemeğinden sonra babam büyük bir ciddiyetle:

— Gel Süzan, dedi.

Ciddiyetinin karşısında sual sormağa çekindim. Acaba nereye gidecektik? Babam yine her zamanki hoş sürprizlerinden birini mi hazırlamıştı?... Otomobil doktor Süleymanın muayenehanesinin önünde durunca bugünkü hoş bir sürpriz olduğunu anladım. Bir çocuk gibi aldatılışıma kızdım, hiddetle itiraz ettim.

— Ben hasta değilim baba!

Hasta değilim fakat karşımda duran aynadan yüzü fazla uzamış, yanakları çökmüş, burnunun delikleri kısılmış bir Süzi aksediyor. Belki hasta değilim fakat olmama bir kaç gün kalmış. Ateşimi yoklamak için akşamları annem dudaklarını alımda eskisinden daha fazla durduruyor. Evet mütemadi bir ateşim var.

Doktor Süleyman bütün vücudumu nice muayene edip bitirdikten sonra:

— İstanbulda artık işin kalmadı, küçük, dedi.

Esasen babam da bu günlerde Trabzon'daki şubelerini teftişe gidecek geçerken beni Zonguldak'taki halama bırakacak. İstanbulun danslı, sporlu, sinemalı, yorucu, boğucu havasından uzaklaşıp bir müddet için taşrada istirahat etmem lâzımmış. Zaten halam da üç senedenberi beni çağırıyordu. Bu vesile ile onun arzusunun yerine getirmiş olurum, fakat canım da sıkılmadı değil.

— Ne kadar aksilik varsa benim başıma geliyor, diye söyledim.

Baba toprağına hasret çeken babam şikâyetime hiddetlenmiş olacak ki:

— Sevineceğin yerde yüzünü astın, dedi.

— 16 —

Vapurumuz yük işlerini geciktirdiği için rihimden gece saat yirmi ikide ayrıldık. Kamarama kapanır kapanmaz hemen yattım. Zihnim boş, kalbim boş, gözlerim manasızdı. İstanbul'dan ayrılışıma esef etmiyorum, Zonguldağa kavuştuğuma da sevinmiyordum. Geçirdiğim günleri hatırlamak, uyuyuncaya kadar bir lâhze tekrar yaşamak istedim. Fakat şa-

hıslara, düşüncelerime bir türlü şekil veremiyordum. Vapurun durmadan işleyen makinelerinden, mütemail sarsıntısından asabım uyuyuştu. Yavaş yavaş o sarsıntılar, bordaya çarpan suyun sesi uzaklaştı, nihayet kayboldu...

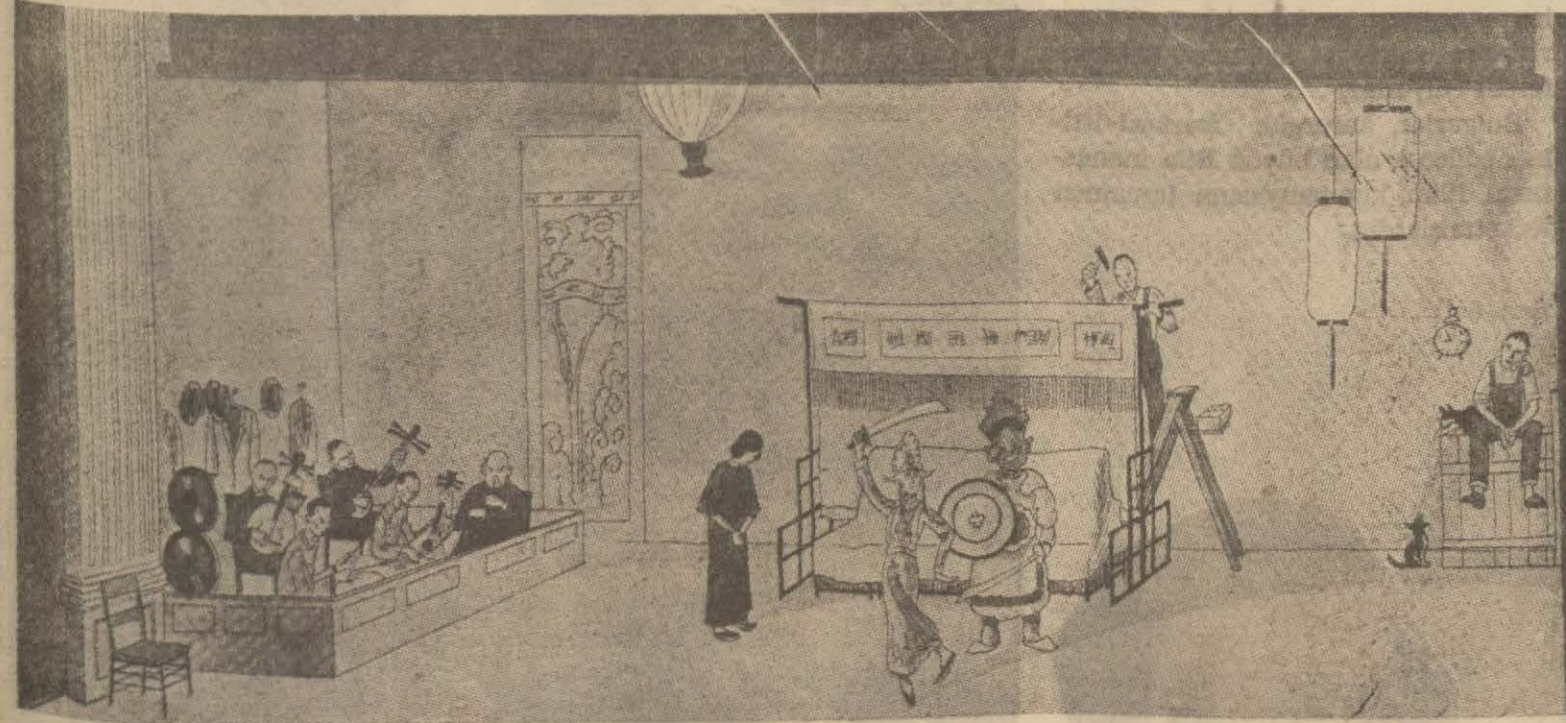
Uyandığım zaman lombozdan kamarama ilk bir hava sızıyordu. Derhal giyinip güverteye çıktım. Ortada benden ve bir iki kamarottan başka kimse yoktu. Saate baktım: Altı idi. Güverteye çıkar çıkmaz acı bir rüzgâr yüzümü, saçlarımı kamçılırdı, gayri ihtiyari geri döndüm. Etraf o kadar sakindi ki gemide olduğumu hatırlamasam korkacağım. Alınım salonun camına dayayıp nihayeti gelmiyecek gibi duran denize bakmaya başladım.

Gözümün önünde evvelâ morumsu bir hayal belirdi. Sahralarda görülen seraplar gibi sonra tekrar silindi. Aradan ne kadar bir zaman geçti bilmiyorum, o morumsu hayal kızıştı, pembeleşti. Biz ilerledikçe o büyüyor, büyüyor, renkleri hakikileşiyordu. Rüya mı görüyordum? Sekiz saat uçuş, bucaksız bir denizde çalkandıktan sonra bir kara parçası, İstanbul'da bıraktığım yağmurlu günlerden bihaber, ağaçları beyazlar giymiş, baharı biran evvel getirmiş bir kara parçası gör-mek... (Arkast var)

Yeryüzünde garib âdetler, gülünç itikadlar

Çok eski bir sanat olan Çin tiyatrosu sadeliğini halâ muhafaza ediyor

Her adamın benliğinin dibinde saklı çocukluk hislerini eğlendirmesini pek iyi bilen bu sanat işte bunun için asırlardanberi canlılığını kaybetmemiş.



Çinde son senelerde modern bir tiyatro meydana getirmek için bazı teşebbüsler olmuşsa da eski klâsik Çin oyunları halâ rağbet görmektedir. Sahnede delir yoktur, çalgıcılar bir tarafta otururlar, makinistler ve hizmetçiler istedikleri gibi ortada dolaşırken oyuna devam edilir.

Çinde son yirmi otuz sene içinde büyük değişiklikler olmuştur, bununla beraber bir seyyahın en çok şaşırtan memleket bugün için yine Çindir. Hele vakit bulabilip bir Çin tiyatrosuna giden ve eski klâsik Çin oyunlarını görenler bundan hayretle bahsediyorlar. Çinin büyük ve kalabalık şehirlerinde bir çok sinemalar da vardır. Fakat bunların bazan dolmadıkları da olabilir, halbuki Çin tiyatroları her zaman için doludur. Çinli her türlü temsili pek sever. Mahalle aralarında boş aralarda, yahut köşe başlarında marifetlerini gösteren hokkabazların ve perendebazların etrafını halk hemen çevirir. Bayram günlerinde panayır yerlerinde bir kaç tahta çakılarak meydana getirilen kerevetler üzerinde oyuncuları uzun bir piyesi saatlerce temsil ederler. Burjuvalar her şehirde bir kaç tanesi bulunan tiyatroların daimi müdavimidirler.

Çin tiyatrolarında seyircilere mahsus koltuk sıralarının önünde çay fincanlarını, pasta ve yemiş tabaklarını koymak için enlice bir sahanlık bulunur. Çünkü Çinli bir yandan oyun seyrederken bir yandan ağzını oynatmasını pek sever. Satıcılar, program dağıtanlar, kontrol işini görenler oyun devam edip dururken her tarafta dolaşır, yüksek sesle konuşurlar. Kalabalık, çok gürültülü bir şehirde yaşamaya alışkın olan halk bu patırlara aldırılmaz.

Bu karışıklık sahnede de aynen vardır. Artistlerin biri gelir öteki gider, kimi perende atar, kimi şarkı söyler, nihayet uzun piyes başlar, fakat bunların arasında ön perdenin indirilip kaldırılması âdet değildir. Sahnede bir tarafta çalgıcılar oturur, bir tarafta tiyatronun direktörleri ve onların ahbabları yerleşir, artistlere yardım edecek, istediklerini verecek makinistler de orada hazır. Artist de-



Büyük bir Çin artisti: Kadın rollerinde çok muvaffak olan bir erkek: Mei-Lan-Fang

rin bir heyecan ile söylemeye başlar, her tavır ve hareketinin bir manası vardır. Piyenin dekorunu o çizecektir. Sahnede bir bahçede yoksa bir hapis-hanede mi geçiyor bunu artistin gestlerinden anlayacaksınız. Meselâ ayaklarını kaldırıp indirirken hükmedersiniz ki sanatkar şimdi bir merdivenden inmektedir. Eskiden bizde orta oyununda olduğu gibi dekor yoktur. Ortaya konan bazı basit şeylerden bunları tasavvur etmek lazımgelir. İki çubuk arasına gerilmiş bir bez parçası size bir duvarı gösterir. Artist bu duvarın arkasında bir iskemle çıkar, ellerini gözleri önüne koyarak ileriye bakar ve gördüklerini tasvire başlar. Güneş batıyor, rüzgâr yükseliyor, merak içinde bekleyen bu generalın oğlu nerede kaldı? Gelmiyecek mi? İşte delikanlının nişanlısı, evinin kapısı önünde yere oturmuş dikmiş diyor, fakat elinde ne kumaş vardır ne iğne iplik... Yalnız kız elleriyle dikmiş diğerk gibi gestler yapmaktadır.

Pek eski bir sanat olan Çin tiyatrosu bir çocuk oyunu gibi sadeliğini ve dramatik saflığını muhafaza etmiş işte muvaffakiyetinin sırrı da buradadır. Her adamın benliğinin dibinde saklı kalan çocukluk hislerini eğlendirmesini o pek iyi biliyor. Bu kırbaç bir attır, bu bayrak bir kuvvetli rüzgâr, denizde bir fırtınadır. Bu masa bir dağdır. Görünmez eşiklerden geçilir, hava içinde kapılar açılır, kapanır. Arabadan inilir, yahud hizmetkârlar önünüze hayali atlar getirirler. Sahnede makinistler halkın gözü önünde bir takım aksesuar eşyayı getirir, götürürler. Sırasında bu sahne halkın gözlerine bir saray şeklinde görünür fakat burası sahneden başka bir şey değildir. Sarayın bir taklidi haline konulmamıştır. Artist için de böyle, üstündeki süslü işlemeli, klapdanlı elbiseler göze çarpsın diyedir, fakat o elbise içindeki adam kral değil artistin kendisidir.

Söz sırası onun olmadığı zamanlar istediği tavır alır, öksürür, aksırır, kuruyana boğazını ısılatmak için bir çay getirmesini makiniste işaret eder, ellerini silmek için ıslak el bezi ister. Hizmetçinin biri ona çayını getirir, aktör başını çevirerek, yahud size ben burada değilim dermiş gibi uzan kolunu entarisini yüzüne siper yaparak çayını içer. Rolünü oynayan sanatkarın yere oturması lazımgelirse bana bir minder getirin der, makinistler bunu ona fırlatırlar, bu iş bitince artist minderi aynı tarzda onlara geriye atar.

Oyunda birbirleriyle konuşmaları icabeden artistler biri diğeri ile meşgul olmadan rollerini yaparlar. Her artist kendi rolüne ehemmiyet verir ve söyleyeceğini bitirince ötekini ne dediğini dinlemez, yapma sakalını doğrultur yahud başka bir şeyle meşgul olur. Madam ki söz sırası onun değildir, o halde farzediniz ki kendisi sahnede bulunmuyor. Seyircinin bu vaziyette ona bakmaması, onu görmemesi lazımdır.

Sıra hain adamın cezasını vermeye gelmiştir, cellât onun başını uçurmuş ya hazır. Tam elindeki palayı artistin boynu üstüne indirirken kullardan atılan bir kafa cellâdın ayakları altına yuvarlatılır. Kafası uçurulmuş sayılan artist te sahneyi terkeder, onun rolü bitmiştir. Fakat oyunun icabı cesedinin daha bir müddet ortada kalması lazımgelirse, makinistler bir yapma adam mankeni getirir ve yere bırakırlar. Bu hazırlıkları yapmak için de perde indirilmez, bunlar hep seyircinin gözü önünde yapılır. Seyirci ortada olmanın şeyleri görmekte nasıl meharret sahibi ise, görmemesi icabeden şeyleri görmemezlikten gelmelidir.

Çin klâsik oyunları baştan başa ses, renk, hareket ve ahenk ile doludur. Hayatı taklit etmez, onu aynen gösterir. Sahnede hiç bir yerde değil, her yerdedir. Oyunların bütün entrikalarını seyirciler pek iyi bilirler. Bütün karakterler Çin tarihine, halk masallarına ve Konfüçyüsün kurduğu sedakât doğruluk, namus gibi tezlere dayanır. Bazı eserler asırlardanberi oynanmıştır. Bunları halk çok iyi bilir ve eksi-riyetle bu eserlerin tkmili temsili ediliyerek karma karışık olmak üzere bazı sahneleri alınırlar.

Artistler rollerine göre yüzlerine maske takar, yahut suratlarını boyarlar. Kırmızı boya fazilet ve cesaret alametidir. Siyah hiyaneti, mavi zulmü gösterir, komik rollerde burnun ucu beyaza boyanır. Bir şey daha var. Çin tiyatrolarında kadın rollerini ekseriyetle erkekler yapar ve erkek rollerine kadınların da çıktığı olur. Evvelce kadınlar sahneye çıkabilirlerken on sekizinci asrda Çien - Lung isminde bir imparator bunu menetmişti. Cumhuriyettenberi kadınlar yeniden sahneye çıkmaya başlamışlar. Fakat halk kadın rollerinin erkekler tarafından yapılmasına o kadar alışmışlar ki bu rolü yapan kadınlar bugün seyircilerin hoşuna gitmek için yapma jestlerle ve seslerini taklit bir sese çevirmelerle kadın rolüne çıkmış erkek imişler gibi görünmeye çalışırlar.

Faik Sabri Duran



Artistler sahneye çıkarken çok süslü elbiseler giyinirler, fakat sahnede dolaşan, temsil ettikleri şahıslar değil, kendileridir.

«İttihad ve Terakki» nin son devirlerinde suikastlar ve entrikalar Cemiyet nasıl battı? Teceddüd fırkası niçin doğdu, nasıl dağıldı?

Tefrika No. 21

Yazan: Mustafa Ragıp

Avusturya yolu açıldı, şeker gelmeğe başladı. Hem Kara Kemal bey, hem İsmail paşanın taraftarları memnundu

Bu hal gayet iyi sezen Kara Kemal beyle arkadaşları, vaziyet inkişaf edinceye kadar ellerinde bulunan şekeri sıkı sıkıya saklamağa başladılar. Nitekim, bir kaç hafta geçince, piyasada şeker azaldı ve bir çuval şeker 10 liraya kadar satılmağa başlandı. Şunu da unutmamalı ki bu tarihlerde altın lira ile devletin çıkarılmağa başladığı kâğıt lira kıymetçe hemen hemen, müsavî derecede bulunuyordu.

KARA KEMAL BEY LEVAZIM REİSİNE MUKABELE EDİYOR

Bu sıralarda şekeri bu kadar yüksek fiyate satanlar, Kara Kemal beyin himaye ve idaresi haricinde kalan şeker tacirleri idi. Bunlar - yukarıda işaret ettiğim gibi - levazım reisinden aldıkları vagonlarla şeker getirtmeğe muvaffak olmuşlardı.

Fakat bu pahalılık karşısında bir taraftan halk arasında başlayan şikâyet ve sızıltıların çok tehlikeli bir şekle girmesi, diğer taraftan Kara Kemal beyin rakip ve muarızlarına, yani levazım reisi İsmail Hakkı paşaya istinad eden şeker tacirlerine mukabele bilimsile karar vermesi üzerine Şehremini İsmet bey halkın şeker ihtiyacını temin etmek üzere (Cemiyeti umumiye belediye) den yeni bir karar aldı. Bu karara göre - evvelce esnafa dağılıp ta artan - şekerin okkası sekiz buçuk kuruştan olmak ve nüfus başına seksen dirhem düşmek şartı ile halka dağıtılacaktı. Aynı zamanda bu fiat haricinde ve serbestçe şeker satmak ta menedilmiş ve elinde şekeri bulunan tacirlerin de Şehremanetine birer beyanname vermeleri mecburiyeti konmuştu.

Şehremanetinin aldığı bu tedbirle Kara Kemal bey, (Mili mahsulât şirketi) nin Anadolu'dan getirttiği un ve buğday için vagon vermemek suretile İsmail Hakkı paşanın vurduğu darbeye mukabele ediyordu.

GENE ŞEKERSİZLİK BAŞ GÖSTERMİŞTİ

Şehremanetinin bu tedbirine hükümet te müzaheret etmiş, hattâ Cemiyeti belediyenin kararını bir kanunla teyid etmeği münasib görmüştü. Fakat Meclisi Mebusan, ticaret serbestisinin tahdid edilmesini doğru bulmadığından bu kanun lâyihasını reddetmiş ve Şehremanetinin bu tedbiri de, tabiatile suya düşmüştü.

Bu vaziyet karşısında satış serbest kalınca, şekerin okkası yetmiş kuruştan satılmağa başladı. Bu ateş pahası şekeri bittabi şehrin fakir halkı alamıyordu. Maamafih, şeker hasreti halkı o kadar sarımsı ki kısa bir zamanda eldeki şeker kolayca istihlak edilmiş ve şekerin okkası yüz kuruş kadar yükselmişti. Bu sıralarda biran geldi ki, şekerden yüz binlerce lira kazanan tacirlerin bile elinde mal kalmamıştı. Bu hal, ciddiye düşünülecek bir vaziyet doğurdu.

İşte bu şeker buhranı en şiddetli bir safhaya girdiği sırada Sırbistan, Alman ve Avusturya orduları tarafından istilâ edilmiş ve müttefiklerle, yani Almanya ve Avusturya ile doğrudan doğruya muvazala temin edilmeğe başlanmıştı. Bu takdirde Avusturyadan şeker getirmek mümkündü.

HEM KARA KEMAL BEYİN, HEM DE İSMAIL HAKKI PAŞANIN TARAFTARLARI MEMNUNDU!

Fakat Avusturya hükümeti, harice şeker çıkarılmasına muvafakat etmiyordu. Çünkü harp dolayısıyla Avusturyadaki fabrikalar ihracat yapacak derecede çalışmamışlardı. Viyanadaki Osmanlı sefiri Hüseyin Hilmi paşa, hükümetten aldığı talimat üzerine teşebbüste bulundu ve Avusturya hükümeti de 833 vagon şekerin Türkiye'ye ihracına muvafakat etti. Bu

şeker, hem halkın, hem de ordunun ihtiyacına sarfedilecekti.

Bu müsaade alınınca, hem Levazım Reisinden vagon alan şeker tacirlerinin, hem de Kara Kemal beyin kurduğu teşekküllerin yüzü güldü. Çünkü birinciler, vagon vesikalarını kolayca tedarik ettiklerinden bunlar, hem piyasaya istedikleri kadar şeker getirterek diledikleri fiyate satacaklar, hem de ellerindeki fazla vagonları - büyük paralar mukabilinde - başkalarına devreceklerdi! Kara Kemal beyin adamları ve müesseseleri de halk için ayrılacak kısmın halka dağıtılması işini ve dahildeki satışları üzerlerine alacakları için pek memnundular!

Kara Kemal bey vaziyeti kavradı: Şehre gelen şekerin tüccar elinden satın alınması için peşin para ile işe girişmek lâzımdı. Bu maksatla, evvelce olduğu gibi, kendisine bağlı bazı tacirlerin iştirakile bir komisyon teşekkül etti ve hükümetin aldığı bir tedbirle İstanbul'a gelen şekerin yüzde otuzu Kara Kemal beyin bu komisyonuna devredildi.

ARTIK İŞLER TIKIRINDA İDİ.

Artık iş yoluna girmiş bulunuyordu: Kara Kemal beyin bu komisyonu; bu şekeri hem İstanbul halkına - bakkallar vasıtasile - tutturabildiği fiyatla satıyor, hem de Anadolu'ya gönderiyordu.

Ancak Kara Kemal bey işi bu kadarla bırakmak istemiyordu: Bu şeker muameleleri vasıtasile kendisine ve daha doğrusu (Merkezî umumi) ye manen, maddeten bağlı bir zümre vücude getirmek ve cemiyetin harp münasebetile dahilde sarsılan nüfuzunu iade etmek, bu suretle hiç olmazsa halk arasındaki bir kısım (gayri memnun) ları ele almak istiyordu.

(Merkezî umumi) nin «Küçük Efendi» si buna muvaffak olmak için mühim bir zümre teşkil eden İstanbul bakkallarının ve diğer esnafın iştirakile bir şirket yapmağa karar verdi. Elinde şeker işini bulundurduğuna göre böyle bir şirketin büyük kazançlar temin edeceği ve bu kârdan hissedarlarının da o nisbette istifade edecekleri muhakkaktı. Fakat Kara Kemal bey bu tasavvurunu derhal tatbik imkân bulamamıştı. Çünkü bu sırada İsmet beyin yerine Şehremanetine tayin edilen İsmail Canbulat beyin kendisine şiddetle muarız bulunması, «Küçük Efendi» nin bu teşebbüsü tatbik etmesini bir müddet geciktirdi.

Kara Kemal beyin yeni Şehremini Canbulat beyle şiddetli ihtilâf ve mücadelelerini biraz aşağıda izah edeceğim. Yalnız bu bahsî tamamlamak için şunu ilâve edeyim ki Kara Kemal bey bu şeker ticareti işini, teşkil ettiği komisyon marifetile uzun müddet idare etmiş ve ancak İsmail Canbulat beyin istifası üzerine Bedri beyin Şehremaneti zamanında iki yüz bin lira sermaye ile (Mili kantariye şirketi) namile yeni bir teşekkül kurmuştu. Bu şirkete İstanbul bakkalları iştirak etmişlerdi.

Kara Kemal beyin kurduğu bu (Mili kantariye şirketi) harbin sonuna kadar şeker ticareti yapmış ve yüz binlerce liralık yüksek kazançlar temin etmişti. Şirket teşekkül ettiği zaman Kara Kemal beyin teşkil ettiği komisyon-dan devren elli vagon şekerle işe başlamıştı.

İşte Kara Kemal beyin kurduğu sistem üzerine Harbi Umumideki şeker işleri böyle bir macera geçirmişti.

ARTIK HALK, HER HAKSIZLIĞA BOYUN EĞİYORDU!

Fakat Kara Kemal beyle arkadaşları, bu tatlı ticaret ve kazançları, yalnız şeker sahasına inhisar ettirmek istemiyorlardı.

(Arkası var)

Bir çok kumpanyalar filimlerinin haricî sahnelerini Bulgaristanda çeviriyorlar

Bu yüzden her sene Bulgaristana bir kaç milyon leva girmekte, bir çok kimseler iş bulmaktadırlar

Sofya 12 (Akşam) — Martin başından itibaren Bulgaristanda Rila dağında, Fransız film rejisörü Piyer Piyon tarafından «Balkan ekspresi» isminde yeni bir spor filminin çevrilmesine başlanacaktır.

Filmin başrollerinde oynayacak olan tanınmış artistlerden Kate von Nagi, Piyer Fresnay, Şarl Vanel ve daha 20 kadar maruf yabancı artist Bulgaristana geleceklerdir.

Bu film Lehistanda çekilecekti. Fakat rejisör Piyer Piyon ile fotoğrafçı Toporkofun ve film idare müdürü Zampenin Bulgaristanda Rila manastırı etrafında çektikleri resimler çok muvafık görüldüğünden filmin Bulgaristanda çevrilmesine karar verilmiştir. Filmin haricî kısımlarının ekserisi, dağlarda kar yığınları arasında alınacaktır. Filmi çekecek grupun karargâhı Rila dağı manastırında olacaktır.

Filme, figüran olarak 300 tecrübeli kayak sporcusu ve ath 40 kızak iştirak edecektir. Bu kızaklardan yedisini, Rus kızakları gibi üçer atla çekecektir. Hesap edildiğine göre, bu filmin yalnız haricî kısımlarının Bulgaristanda çevrilmesi için 5 milyon Bulgar levası harcanacaktır.

Balkan ekspresi, Bulgaristanda yabancılar tarafından çevrilen «Mişel Strogof» ve «Port Artur» filimlerinden sonra üçüncü büyük filmidir.

İlk iki film memlekete bir çok para bıraktığından Bulgarlar filimlerin dış sahnelerinin Bulgaristanda çevrilmesi için büyük miktarda propaganda yapmağa başlamışlardır.

Mihail Strogof filmini Vidinde ve Vıçra nehri yerine Tuna nehrinde çevirirlerken yakılan bir Bulgar balıkçı köyü, harp çarpmaları esnasında Bulgar köylüsünün öldürülen atları, hayvanları için kumpanya büyük tazminat vermişti.

Varnada ve Burgaz sahillerinde

Rus - Japon harbine ait çekilen son Port Artur filmi de Bulgarlara, bir kaç milyon leva para bırakmıştır. Bu sebeple, Bulgarlar Bulgaristanda film çevirecek olan yabancılara büyük kolaylık gösteriyorlar. Hattâ Bulgar harbiye nezaretinin emrile Mihail Strogof ile Port Artur filimlerine Bul-

gar ordusu da iştirak etmiştir. Filim kumpanyaları bu kolaylık ve Bulgaristanın ucuzluğu yüzünden burasını tercih ediyorlar.

Bulgarlar, karargâh merkezi ittihaz edilecek olan büyük Rila manastırını filim kumpanyasına tamamen terketmişlerdir.



Sinema haberleri

★ Amerikada sinemaya gidenlerin miktarı artıyor. 936 da sinemalara girenler 935 senesine nisbetle yüzde 12,5 nisbetinde fazladır. Bu hal Amerikada refah seviyesinin yükseldiğine delil sayılıyor.

★ Hollivutta nazi aleyhtarı demokrasi taraftarı bir grup vardır. Bu grupa şu artistler dahildir: Frederic March, Joan Cravford, Franchot Tone, Sylvia Sidney, Lubitsch, Fritz Lang, Claudette Colbert, Eddie Cantor, Mervyn Le Roy ve saire.

Bu grup Almanyadan çıkarılan muharrir Ernst Tollerin şerefine bir müsamere tertip edecektir. Müsameriyi Şarlo himaye edecektir.



Yukarıda bahçe meraklısı bir yıldız: Helen Burgess, solda Fred Mac Murray ve June Travis

Şarl Buaye

Yeni dünyayı memnun etti, eski dünyaya gelince..

Son zamanlarda Avrupadan Amerikaya bir çok artist gitmiştir. Bunların hemen hepsi Avrupada şöhret kazanmış, mevki yapmış kimselerdir. Fakat Amerikada tam bir muvaffakiyet kazanamamışlardır. Bunun sebebi Avrupa ile Amerika arasındaki düşünce farkı, çalışma tarzının başkalaşımıdır.

Giden artistler içinde yalnız Şarl Buaye Amerikada çok muvaffak olmuştur. Bunun sebebi Amerikalıların ruhunu tamamen kavramasıdır. Şarl Buaye Amerikaya iptida bir filmin fransızca nüshasını çevirmek üzere gitmişti. Bir kelime İngilizce bilmiyordu. Hollivutta bir kaç ay içinde İngilizceyi öğrendi ve çok geçmeden mükemmel surette konuşmağa başladı. Aradan biraz zaman geçince Amerikalılaştı.

Amerikalılar Şarl Buayenin filimlerini çok beğeniyorlar. Fakat şimdi de bu kıymetli artistin Amerikada çevirdiği filimler Avrupada eskisi gibi rağbet görmemektedir. Anlaşılan yeni ve eski dünyayı birden memnun etmek çok güç şey.

★ Geçenlerde Amerikaya giden Mistinguette Parise dönmüştür.

Sinema



Hollivut kadın modası merkezi oldu

Bugün en şık giyinen kadınlar Hollivuttaki sinema yıldızlarıdır

Amerika filimlerinde dekor ve ihtişama çok ehemmiyet verilir. Filimin sanat tarafından ziyade gösteriş tarafına bakılır. Bunun için her filmde yeni yeni dekorlar, tuvaletler bulunur.

Amerika filim şirketleri, yalnız elbise için, her sene milyonlarca lira sarfederler. Bilhassa büyük yıldızların elbiseleri mühim bir masraf kapısıdır. Her yıldız her film için yeni ve görülmemiş modelde elbiseler yaptırır. Bu yüzden moda merkezi Paris ve Londradan Hollivutta geçmektedir.

Bugün en şık giyinen kadınlar Hollivut yıldızlarıdır. Bunu temin etmek için Hollivutta, filim kumpanyalarının bir çok terzileri vardır. Modistler yeni yeni modeller çizerler, terziler de bunları dikerler.

Greta Garbo, Joan Cravford, Marlene, Mae Vest ve diğer bütün yıldızlar, bugünkü şöhretlerini biraz da bu terziler sayesinde elde etmişlerdir. Onlara şahsiyet veren, onları güzelleştiren evvelâ berberler, sonra terzilerdir. Rejisörler bundan sonra gelir.

Amerika filim şirketlerinin terzilerini alelade şeyler zannetmeyiniz. Bunlar hakikaten birer artisttirler. Meselâ Paramountun baş terzisi Travis Banton 12 senedenberi âdetâ bir çok keşiflerde bulunmuş, Marlene, Clodette Colbert, Karole Lombard ve Paramountun diğer meşhur yıldızları için görülmemiş parlak kıyafetler hazırlamıştır. Metro Goldwinin baş terzisi Adrian da böyledir.

Bu iki terzi Newyork güzel sanatlar akademisinden mezun olduktan sonra Parise gitmişler, uzun müddet orada kalarak terziliğin ince taraflarını öğrenmişlerdir. O kadar ki bugün ikisi de eski hocalarına ders verebilirler. Çıldıkları ve biçtikleri modeller bütün dünyada revac bulmaktadır.

MODEL NASIL YAPILIR?

Yeni bir film çevrileceği zaman rejisör ilk defa yıldız modiste gönde-

rir. Modist yıldız önüne oturur. Kâğıdı kalemi eline aldıktan sonra rolü hakkında yıldızdan ince ince malûmat alır ve sonra çizmeğe başlar. Elbisenin, yıldızın oynayacağı şahsiyete uymasını göz önünde bulundurarak kalemi ona göre oynatır.

Elbisenin modeli çizildikten sonra yıldızın modiste bir daha uğramasına lüzum yoktur. Elbise odasına hazır olarak gönderilir? Provasız nasıl olur? diyeceksiniz. Gayet basit. Her stüdyoda mankenler odası diye bir yer vardır. Burada bütün yıldızların mankenleri vardır. Tam onların vücutları cesametine ve şekline yitmiştir. Bir yıldızın prova için mütemadiyen terziye gidip gelmesinin uzun müddet alacağını düşünen kumpanya vakitten kazanmak için bu mankenleri yaptırmıştır. Provaları bunlar üstünde yapılır.

Fakat buna rağmen yıldız sık sık modiste gitmeye mecburdur. Çünkü her film için ayrı ayrı bir çok kostümler yapıldığı gibi başka başka filimler için de başka başka kostümler yapılır.

Sinema sanatları akademisinin mükâfatı

Daily Ekspres gazetesinin Hollivut muhabinin bildirdiğine göre sinema sanatları akademisinin her sene en ziyade muvaffakiyet göstermiş olan yıldız takdim ettiği bir heykelden ibaret olan mükâfat bu sene İrene Duna verilecektir. Maamafih Luis Rasner Carole Lumbar ve Glades Corcunun da bu mükâfatı kazanmaları ihtimali büyüktür.

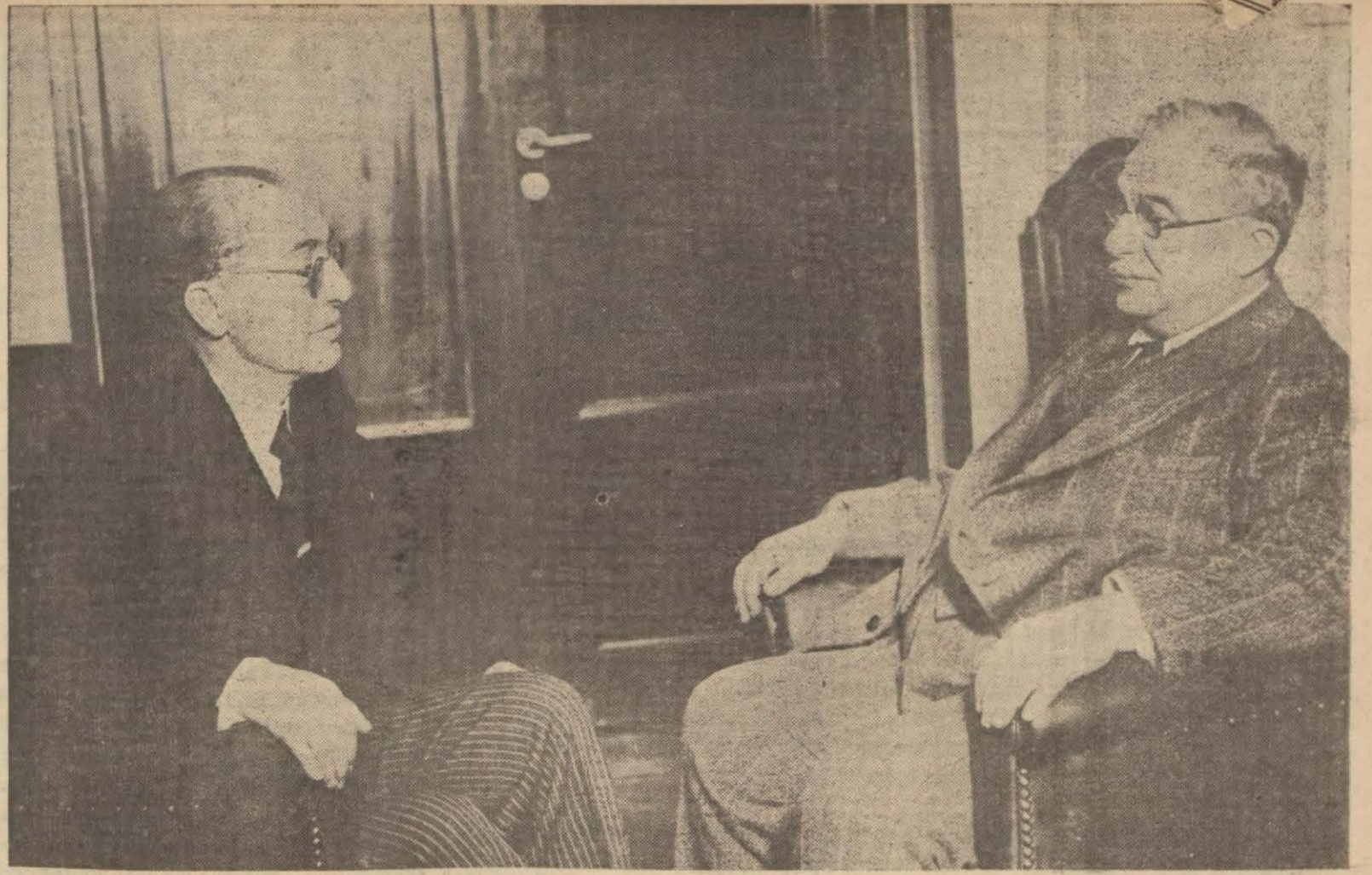
★ Fransa ile İtalya arasında bir filim anlaşması yapılmıştır. Bu anlaşmaya göre her sene Fransadan İtalyaya 12 filim girecek, Fransa da İtalyadan 8 filim alacaktır.



Clark Gable ve Marion Davis son çevirdikleri filimden bir sahnede



Tevfik Rüştü Aras matbuat kongresinden çıktıktan sonra M. Metaksastan ayrılırken



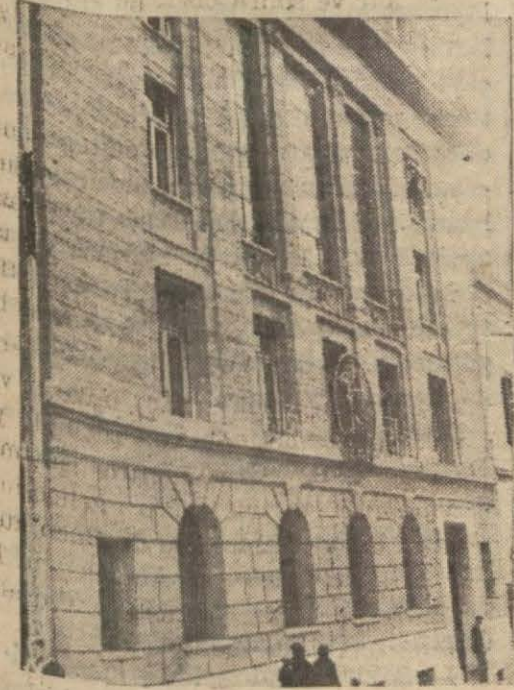
Rüştü Aras ve M. Metaksas Yunan hariciye nezaretinde görüşüyorlar



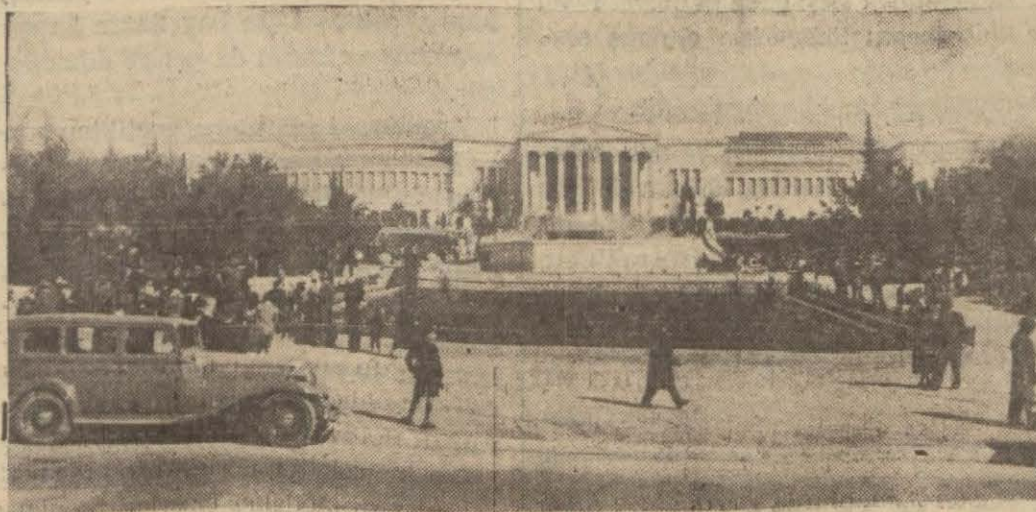
Balkan matbuat kongresinin açılış resmi: Soldan itibaren matbuat müdürü Vedat Nedim, Yunan matbuat müdürü Papazaki, Yunan matbuat nazırı Nikolidis, Rumen baş murahhası M. Popesko, Yugoslav baş murahhası M. Sokiç



Hariciye vekili Yunan meçhul asker âbidesine çelenk koymağa giderken



İçinde Balkan matbuat kongresinin toplandığı Atina ticaret odası binası



Atinadan bir görüş: Zapyon ve meydanı



Balkan matbuat kongresinin akademide açılış resminde bulunanlar



Balkan matbuat kongresinin açılış resminde dört Balkan hariciye nazırı



Yunan matbuat müdürlüğünün Balkan gazetecileri şerefine verdiği ziyafetten bir görünüş

Ispanyada kat'i muharebeler için hazırlık yapılıyor

İki taraf da ordularını kuvvetlendiriyor Netice ilk baharda istihsal edilecek

Bir İngiliz gazetesinin Ispanyadaki son vaziyet hakkında yazdığı makalede diyor ki:

Altı aylık çetin bir mücadeleden sonra, iki tarafın da silâhlarının artması olmasına rağmen, Ispanyola harbi gene bir çıkmazda görünmüyor. Vaziyette büyük bir değişiklik yoktur. Şu anda Asiler Madridi almadıkları endişe ederlerken cumhuriyetçiler harp levazımı ve işe meşalesi için endişe ediyorlar. Bir tarafta Rus müşavirlerin, diğer tarafta İtalyan ve Japon müşavirlerinin altındaki İspanyollar galibiyet istihsal etmek için yeni çareler düşünüyorlar. Harp başlıyandan beri olup bitene şöyle bir kuş bakışı nazar atfetmek herhalde faydalıdır.

Asiler tarafından istirdad edilen, İrun, San Sebastian, Badojox ve Malagadan maada başka büyük bir şehir alınmış değildir. Cumhuriyetçi kuvvetlerin Hueska, Kodova, Oviedo ve Feruel kaplarına dayanmalarına mukabil Asiler de Madrid kaplarına gelmişlerdir. Fakat hiç bir taraf bu şehirlerin içine girebilmiş değildir. Hiç bir neticeye varamayan bu muhasaraların gösterdiği bir hakikat vardır. İspanyollar ağırdan ziyade duvar arkasında harp edebiliyorlar ve yakından harbetmekten hoşlanmıyorlar.

FRANKONUN HÂTASI

Madrid kaplarına dayanan Asiler ordularının başında yüksek bir kumandan bulunmadığı aşikârdır. 28 Eylülde general Franko kuvvetleri Toledo'yu muhasara eden hükümet kuvvetlerini mağlûb ettikleri zaman Madridin başka yerlerle münakalesini temin eden Kastileyo muntakasındaki demiryolundan ancak yirmi kilometre uzakta idiler. Bu muntaka tahkim edilmiş değildir.

O zaman general Varela ne kadar çabuk yürüyebilirdi? Madridde o kadar çabuk olabileceklerini söylemişti. Fakat elân daha Madrیده giremedikleri nazari dikkate alınırsa çok yanlış olmuş olduğu meydana çıkar. Yanıldılar; çünkü o andan itibaren Asiler ordusunun şimale doğru her attığı adım yanlış bir adımdı.

Bir buçuk milyon cana malik koca Madrid şehri Fas kıtaatı tarafından çabuk işgal edilecek bir arap köyü değildi. Franko, Toledo muvaffakiyeti üzerine Milislerin peşine düşüp onları siper kazmağa sevk edecek yerde o anda Madridi pek âlâ muhasara edebilir ve cumhuriyetçilere bir damla kan akıtmadan pes dedirebilirdi. O zaman ağır toplar da, hava kuvvetlerinde ve talim terbiye görmüş efrad da malik olduğu faikiyet böyle bir muhasaranın yapılması imkânını yüzde doksan dokuz artırıyordu. Bilhassa Toledo ve Navalkarna karşılaşmalarında Milislerin acemiliğini görmesi kendi kıtaatının faik manevra kabiliyetini anlaması üzerine böyle hareket etmekten nasıl imtina etliğine şaşmamak kabil değildir. Aran-fuez, Şinşon, Cilkala üzerine yürüsey-



Cumhuriyetçilerin bir tarassud mahalli

di bu mevkileri kolayca eline geçireceğine şüphe yoktu. Bu suretle demiryolu kesilecek ve Madridin harikle münakalesi kesilmesi üzerine bir buçuk milyon nüfuslu şehir susuz, yiyeceksiz, gece elektriksiz kalacak ve herhalde çabucak teslim olmağa mecbur olacaktı.

MADRİDİN TAHKİMİ

Milisler o zaman şimdi malik oldukları silâhlara malik olamayacaklar, ergeç cephanesiz kalacaklardı. Bugün Franko orduları Madrid etrafında çivilecek yerde Valensiya ve Albacete üzerine yürüyenecekti. Fakat general Varela demiryolu üzerine yürümekten, demiryoluna muvazi istikamette ilerlemeyi tercih edince Madrid tahkim edilmeğe vakit buldu. İlk beynelmîlel kıtalar ve ilk ağır toplar şehre gelerek mücadelede yüksek rollerini oynamaya başladılar. Bugün Madridi kim kazanırsa kazansın eline geçecek yarı harap olmuş bir şehirdir. Frankonun bir sevkülceys hâtası şehrin hayatına mal oldu.

Franko ilk muvaffakiyetlerini şüphesiz Fas kuvvetlerinin cesurane ve sadıkane mücadelelerine medyundur. Fakat kış basar basmaz sığağa alışkın bu kuvvetler yerinde bir tedbirle kışlalara sevkedildiler. Bunların ye-

rini İtalyan ve Alman gönüllüleri aldılar. Fakat onların muvaffakiyeti Fashların muvaffakiyetinden çok geri kaldı. Bu hususta Milislerin gittikçe artan harp kudretlerinin müessir olduğunu inkâr etmek kabil değildir. Zamanla Milisler de kumandaya itaati öğrendiler, disiplin ve intizama kıymet vermeğe başladılar. Bu suretle muharebe kıymetlerine yüzde yüz katarak Frankonun talim ve terbiye görmüş kuvvetlerine karşı koymağa muvaffak oldular.

HARBİN İKTİSADİ TESİRİ

Ispanyada şimdiye kadar büyük bir muharebe olmuş değildir. İki taraf da nisbeten ufak hücumlarla iktifa etmişlerdir. Enebi müşavirlere daha geniş salâhiyet verip mahallî müşkülleri bertaraf ederek geniş miyasta bir plân hazırlamalarına müsaade edilmediği takdirde bundan sonra da bu sistemin devam edeceği aşikârdır. Fakat artık bundan başka türlü olmasına da imkân yoktur. Çünkü harbin İspanyol ekonomisi üzerindeki makûs tesirleri şimdiden hissedilmeğe başlamış, askerî mahfillerin müşküllerini bin bir kere arttırmıştır.

Cumhuriyetçilerin şimdi talim terbiye görmüş efradı 150 bine balığ olmaktadır. Milislerin her an bu orduya nakledildikleri nazari itibare alınırsa bu ordunun gayet çabuk büyüdüğü anlaşılar. Bu ordunun hücum kabiliyeti elân pek aşağıdır. Fakat ağır topların ve tankların himayesi altında her an artmaktadır.

Hava kuvvetlerine gelince bunların adedi Asiler tayyarelerinin adedine müsavirdir. Maamafih Rus avcı tayyarelerinin Alman tayyarelerine faik olmalarına mukabil Alman ve İtalyan büyük bomba tayyareleri Rus bomba tayyarelerinden çok daha iyidirler.

Cumhuriyetçilerin en büyük müşkülleri nakliye vasıtalarının azlığıdır. Nakliye vasıtaları, yani kamyon, otobüs ve trenleri olmayan bir ordu ne kadar cesur ve mukavemetli olursa olsun ergeç levazımsızlık ve cephanesizlik yüzünden pes demeğe mecbur olacaktır. Şimdiye kadar bütün kudretleri ile harp malzemesi alan cumhuriyetçiler herhalde nakliye vasıtalarını da kuvvetlendirmeye yavaş yavaş düşüneceklerdir.

İLKBAHARA HAZIRLIK

Şimdiye kadar inisiyatif hep Franko tarafından idi. Fakat ümid edilmesine göre ilkbahara doğru talim ve terbiye edilen cumhuriyetçiler taarruza geçebileceklerdir. Maamafih ordusunu İtalya ve Almanyadan aldığı yardım ile takviye eden Franko kuvvete karşı kuvvetle mukabele etmeğe imkân bulacaktır. Onun için bu son mücadelelere büyük ehemmiyet atfetmiyerek asıl baharı beklemeliyiz. Netice o zaman istihsal edilecektir.



Ispanya harbinde kımsesiz kalan çocuklar

Beşiğin mucizesi

Yazan: Necdet Rüşti

— 1 —

Ne kadar mesuddu onlar eskiden,
Hisleri yüksekti daha sevgiden:
Bu dostluk bir tatlı iptilâ gibi
Derinden sarmıştı her iki kalbi!..
Konuşmuş anlaşmış, evlenmişlerdi;
Daha bu saadet çok genişlerdi
Ne çare etmişti felâket sökü:
Birleşen elleri ayrıldı o gün,
Işıklı evleri zindana döndü,
Bir gönül yıkıldı, bir ocak söndü!..
Anlatsam acıklı bir roman olur,
Bu sonsuz azaptan kalbim yorulur!..

— 2 —

Genç adam sefihti otuz üçünde,
Bir servet verirdi kumara günde:
Yıllarca oynadı; yenildi, yendi!..
Kendisi bir asil ailedendi,
İnkıraz bulmuştu fakat bu ocak!..
Bu gence açmadı hiç kimse kucak:
Şefkata muhtaçtı yıllardanberi,
Koşardı elini verseydi biri!..
Bir candan arkadaş bulsaydı eğer,
Şefkatli bir eşi olsaydı eğer

Şüphesiz nizama koyar ömrünü,
Oynamaz, içmezdi Tanrının günü!..
Öksüzdü, elinden tutanı yoktu,
Gönlüne bir ümid katmanı yoktu!..
Bir ümid.. kurulmuş sevimli bir ev..
Bir sevgi.. kalbinde tatlı bir alev..

Bir kadın.. akıllı, olgun yaşında:
Sıyanet perisi onun başında..
Bir çocuk.. besikte baygın uyuyor:
Yüzünü gördükçe sevinç duyuyor!..
Bu zevki tatmaktan kalmıştı geri:
Yapılınız yaşamış yıllardanberi,

Karanlık görmüştü o kâinatı!..
Çığrından çıkmıştı artık hayatı:
Onu kim severdi?.. Kim evlenirdi?..
Kim takdir ederdi?.. Kim beğenirdi?..
İçkiye düşmüştü.. canından bıktı..
İşte tam o zaman bir kadın çıktı:

Bir kadın.. tecrübe, şefkat sahibi,
Elinden tutmuştu bir Mesih gibi!..
Ne fazla çirkindi, ne fazla güzel;
Yüreği temizdi her şeye bedel!..
Gün görmüş, felâket gelmiş başma,
Kendi de muhtaçtı can yoldaşına!..
Ömrünü geçirmiş biraz derbeder,
Yirmi beş senedir çekmişti keder!..
Onların hayatda rolleri eşti,
İki derd ortağı hemen birleşti:

Çıkan her müşküle karşı durdular,
Evlénip bir küçük yuva kurdular!..
Mühimdi kadına düşen vazife,
O fakat yılmadan koştı hedefe:
Erkek bir heykeldi, mayası tunçtu,
Bastığı temeller sakat, korkunçtu!..
Onu bu taşlardan sökmek lâzımdı,
Eritmek, yeniden dökmek lâzımdı!..
Erkeği faydalı adam yapacak
Hayatta akıllı kadındır ancak!..
Bu yeni gelin de işe girişti,
O sokak gencini eve çekmişti!..
Uğraştı, emeği ermedi sona,
İlk önce yuvayı sevdiirdi ona!..
Hep gece yarısı eve dönerken,
Gelmeğe başladı bu sefer erken!..
Genç kadın uğraşmış öğüd vererek,
Bu kirli muhitten bezmişti erkek!..
Heykeli temelden demek sökmüştü,
Yeniden eritemek sırası düştü!..
Bir kadın ne yapmaz gaye uğruna;
Aşkının eteşi yetmişti buna:

Bu sönmez ateşte onu kaynattı,
Zamarlı huyları süzerek attı!..
Kumarlı bıraktı adam bu sefer,
Rakıdan vazgeçti.. ne büyük zafer!..
Sanmayın yorulmuş, çökmüştü kadın,
Mayayı kalba dökmüştü kadın:
Meydana yepyeni bir heykel çıktı,
Gövdesi tunçtandı, alını açıldı!..
Tam insan.. enerjik bir duruşu var,
Düşmüyor olsa da fırtına, rüzgâr!..
Genç adam atıldı, kendini yordu,
İş buldu, gayretle çalışıyordu!..
Bırakmak gerekti artık peşini,
Usluydu, sevmişti hem de eşini!..
Şaşırır görenler bu tahavvülü,
Mucize.. aynıle dirildi ölü!..
Verdiği her emek buldu yerini:
Genç kadın yarattı şaheserini!..
— 3 —

Genç adam değil bahtına küskün;
Sevdiği eşile mesuddu bugün,
Bahtiyar olurdu elbet yarın da!..
Kadınla erkeğin hayatlarında
Fırtına dinmişti, ilkbahar geldi,
Her iki gönülde güneş yüceldi!..
Ömrünün bağında yer edince yaz,
Karısı dinlenmek istedi biraz:
Savaştan çıkmıştı, hakkıydı gezmek,
Hakkıydı hayatın zevkini sezmek!..
Genç adam kadına çok iyi baktı,
Çok para harcetti, serbest bıraktı!..
Sormadı.. emindi karakterinden,
Bilirdi, oynasa dünya yerinden,
Bir başka adama olmazdı esir,
Başkası etmezdi kalbine tesir!..
Aradan geçmişti bir yıl böylece;
Kaygusuz, mesuddu.. Fakat bir gece
Anladı nasılsa aldandığını!..
Azabın, kederin ağır yığını
Zavallı adamın omzuna çöktü,
Gizlice ağladı, göz yaşı döktü!..
Felâket çıkmıştı böyle meydana:
Yataktaki uyurken onlar yanyana,
Genç adam doğruldu gece yarısı,
Sessizce dinledi: Çünkü karısı
Bir erkek adını saykılıyordu,
«Her zaman gelirim sana..» diyordu!..
Genç adam aklına yazdı bu adı,
Yazık ki ömrünün kalmadı tadı:
Kendini sanmazdı kışkanç bu kadar!..
Yarayı deşmeye vermişti karar,
Bir gece pek fazla içki içirdi,
Kadını gafilken ele geçirdi:
Genç kadın dedi ki:

— «Söyleyim sana,

«Gizlemek veriyor azab insana:
«Peşimde geziyor biri üç aydır,
«İlk önce sanmıştım bu bir alaydır;
«Gittikçe ısrarla takib ediyor,
«Kocandan ayrıl da, alayım!..» diyor!..
«Söylesem hiddetle sen kudurdurdu,
«Mutlaka vurulur, yahut vururdun!..
«Başını belâya sokmasın.. dedim,
«Üç aydır gizledim, kendimi yedim!..
Genç adam düşündü: Ya kadın saftı,
Yahut ta hep bunlar uydurma lâftı!
Başladı kalbinde bir mücadele:
Ya bu ak gövdeye, bu ince bele,
Bir başka adamın kolu değdise?..
Ya ondan her akşam aldığı buse
Oldise bir başka gencin nasibi?..
Genç adam aylarca bir deli gibi
Kışkançlık içinde kalbini yordu,
Kadının elini tutamıyordu!..
Nihayet dedi ki: «Ayrılacağız!..
Karısı bu söze açmadı ağız,
Dedi ki:

— «Anlarsın beni zamanla,

«Pek âlâ.. giderim ben iki canla!..
«İki can» ne demek?.. Adam şaşırır,
Müjdeyi verirken kadın hıçkırır:
«Bir küçük volcu var, yavrun doğacak»
Ey yeni evliler!.. Bu müdde ancak
Kadınla erkeği bağladı tekrar!..
Aradan geçmişti sevinçli aylar,
Beşiğe yatmıştı evin güneşi:
Bir oğlan.. öz yavru.. babanın eşi!..
Doğunca aynıle kendi modeli
Çenç adam olmustu sevinçten deli!..
Karısı kendini sokaktan aldı,
Sevgili çocuğa bakmaya daldı!..
Genç baba açmıştı kadına kucak,
Yeniden yanıyordu bu sönen ocak!..
Ey yeni evliler!.. Söyleyim size:
Besikler her evde varar mucize!..
— «Anlarsın beni zamanla,

AKŞAM Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan
ecnebi memleketler: Seneliği
3600, altı aylığı 1900, üç
aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş
kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Zilhicce 4 — Ruzı Kasım 107
S. İsmak Güneş Oğlu İkinci Akşam Yayı
E. 11,24 1,03 6,40 9,37 12,00 1,31
Ya. 5,11 6,50 12,28 15,26 17,48 19,18

İdarehane: Babıâli cıvan
Acımuşluk Sok.
No 13

İzmir umumi meclisi toplanıyor

İzmir (Akşam) — İzmir vilâyet
umumi meclisi, yeni yıl bütçesini ha-
zırlanmak üzere toplantılarına başla-
mıştır. Yeni yıl bütçe projesi 2,690,000 li-
ra üzerinden mütevazın bir şekilde
hazırlanmıştır. Yeni bütçe, geçen se-
nekine nazaran 300,000 lira bir faz-
lalık göstermektedir. Bilhassa sıhhat,
kültür ve bayındırlık işlerine, geçen
yıllara nazaran büyük bir ehemmiyet
atfedilmektedir. İzmirdeki sıhhat mü-
esseselerinin kadroları genişletilecek,
yeni bir çok mektepler ve yollar yap-
tırılacaktır.

Her akşam
bir hikâye

Ressam

Fahir, telefon çingırağını işitince, hiç isteksiz bir halde, koştı. Ahizeyi aldı.

— Alo! Ne dediniz? Ben Fahri değilim. Fakat ne fena tesadüf, Fahrim. Affedersiniz, hanımefendi, siz kimsiniz?

— Güzel bir kadın sesi: — Bu sizi alâkadar etmez, diye cevap verdi. Fakat madem ki bir yanlışlık oldu, sizi rahatsız ettim. Size ismini söyleyeyim: Sevinç.

— Sevinç... Ne güzel isim. Başka tafsilât vermez misiniz?

— Siyah saçlar, mavi âdeta mor gözler... Yaş on sekiz.

— Daha?

— Bonsuar!

— Rica ederim, Sevinç, hanımefendi, azıcık daha durunuz. Bu kadar tatlı bir ses ömrümde işitmemiştim. kim olduğunuzu söyler misiniz bana?

— Bakınız, buna imkân yok. Fakak, isterseniz, size vaadediyorum, yakında gene telefon ederim.

— Ertesi günü, gene aynı saatte, Fahir, bu esrarengiz genç kızın hayalini zihninde canlandırmaya çalışarak hep onu düşündüğü sırada, telefon gene çaldı.

— Sevinç hanım...

— Bonsuar. Ne yapıyorsunuz?

— Bir kitap okumağa çalışıyorum ama, zihnime hiç bir şey girmiyor. Hayalim bir küçük salona sokulmak istiyor. Orada, şu dakikada, siyah saçlı, âdeta mor denemek gibi mavi gözlü bir küçük hanım telefon ediyor. Ona ismini sormayı rica etmek isterdim.

— Dedim ya, Sevinç.

— Sizi görmeme müsaade eder misiniz? Vaktiâ büyük bir kusurum var, Fahri değilim, Fahrim ama... Yarın sokaka çıkacak mısınız? Nasıl? Mek-tebe mi gidiyorsunuz? Yanınızda adam da mı var? Ne tuhaf şey. Eski zamanlar geçmedi mi hâlâ? Aman bu ne sert baba!

Fahir ertesi günü genç kıza, yanın-da akrabasından yaşlı bir kadın ile beraber liseye giderken gördü. Telefonda dediği gibi arkasında mavi bir esvap vardı.

Kendi kendisine:

— Gerçekten nefis! diye söylendi.

Fahir genç kızın zengin tüccarlar-dan birinin biricik kıza olduğunu, kızını pek eski tarzda terbiye etmeğe çalıştığını, gayet sıkı olduğunu öğrendi. Fakat küçük hanım vakit buldukça telefonu açıyor, rasgele bir numaraya telefon ederek eğleniyordu. Fahriyi araması uydurma bir sözdü. Tesadüf-fen Fahirin numarasına telefon etmişti.

Fahir yeni makineler teklif eden bir komisyoncu sıfatıyla bir gün Sevinçin babası Rüstü beyin evine gitti. Rüstü bey kendisini âdeta ters bir suratla karşıladı. Fahirin uzun uzun

söz söylemesine meydan vermeden ayağa kalktı:

— Beni alâkadar etmez, dedi.

— Müsaade ederseniz başka bir gün gelir, daha mufassal izahat veririm. Almanyada yeni icad edilen bu makineler...

— Vaktim kıymetlidir. Sizi bana giyaben takdim eden zata pek hürmetim olduğu için kabul ettim. Fakat nezaketi suistimal etmeyiniz...

— Arzu buyursanız, bir gece yemekten sonra gelirim. Daha çok vaktiniz olur... Yarın akşam müsaade buyurur musunuz?

Fahir kapıdan kovulsa pencereden içeri girmeyi göze alacak derecede genç kıza seviyordu.

Fahir ertesi gece Rüstü beyi gene ziyaret etti. Bir çok diller döktü. Ticaretten ve sanayiden anlayışına hayran kaldığını, zaten bunu herkesin bildiğini söyledi. Aksi tüccarın hoşuna gitmek için yapmıyacağı yoktu. Rüstü bey biraz yumuşamıştı:

— Ben yalnız ticaret işleriyle uğraşmam, diyordu. Her şeyden ziyade güzel sanatları severim. Bakınız size göstereyim.

Fahiri bir salona götürdü. Burada yerli ve ecnebi ressamların bir çok tabloları vardı.

Fahir tabloların hepsine hayran kaldı. Hepsini birer birer methetti. Hatta:

— Ben de güzel sanatlara bayılırım, dedi.

— Resim yapar mısınız?

— Hay hay... Boş vakitlerimde...

Salona döndüler. Sevinç orada idi. Rüstü bey kızını Fahire takdim etmeğe mecburiyet hissetti.

— Beyefendi, ressam, dedi...

Artık Fahire karşı büyük bir teveccüh ve muhabbet hissediyordu:

— Eğer arada teşrif ederseniz, güzel sanatlara dair konuşuruz, diyordu. Biz geceleri çıkmayız... Gelen gidenimiz de yok... Güdüldüleri iş. Geceleri de istirahat...

Sevinç bir şey söylemeden önüne bakıyor, kahkahasını zor zapt ediyordu.

Ayrılmaları zaman, Rüstü bey Fahire:

— Eserlerinizi görmek isterdim, diyordu.

Fahir, koltuğunda bir levha ile geldi. Rüstü bey gözlüğünü taktı. Levha güzel tenvir edilmiş bir masanın üzerine kondu. Rüstü bey yaklaştı. Bir iki adım geri çekildi, tekrar yaklaştı. Yana çekildi. Doğruldu. Resmin güzelliğine hayran kalmıştı!

Elini delikanlının omuzuna koyarak:

— Bravo! dedi.

Fahirin gözleri parladı:

— Bendenizi mahcub ediyorsunuz, diye kekeledi.

Erkek kafasındaki
ideal kadın

dişlerini sabah akşam

RADYOLİN

ile fırçalıyan kadındır

Dişleri en fazla beyazlatan,
mikroblara karşı en müessir,
terklîb itibarile en mükemmel
diş macunu

— Tabloyu satarsanız elli lira ver-meğe hemen hazırım...

— Müsaadenizle bendenizin küçük bir hediyem olsun. İltifatınız kâfidir efendim.

Bir ay sonra, Fahir, resmî bir nişanlı sıfatıyla âdeta mor denilecek mavi renkli güzel gözleri öpüyordu.

Nişanlandıkları akşam ziyafet vardı. Sevinç beyaz gece tuvaleti ile Fahiri karşıladı. Rüstü bey damadını mânalı bir tebessümle kabul etti.

— Sana bir sürpriz hazırladım! dedi. Fahiri tabloların durduğu salona götürdü. Orada meşhur ressamların-mızdan biri bulunuyordu.

Rüstü bey damadını ressama takdim etti.

— İşte damadım... dedi. Gördüğünüz levhayı yapan...

Fahir gözlerini kaldırıncı sapsarı kesildi. Dizlerine bir titreme geldi. Baş dönüyor, ortalık kararıyordu. Karşılaştığı ressam Rüstü beye hediye ettiği tablonun sahibi idi! Onun imzasını boya ile örterek üzerine kendi imzasını atmış, Rüstü beyin hoşuna gitmek için ona getirmişti. Şimdi işin meydana çıkması korkusu içinde ne yapacağını bilmiyordu. Fakat pişkin üstad, hiç bir şeyin farkına varmamış gibi elini Fahire uzatarak tebrik etti. Sonra bu kadar kabiliyetli bir damada nall olduğundan dolayı Rüstü beyi de uzun uzun alkışlamak-tan geri kalmadı.

Hikâyecî

Radyo

19 Şubat 937 Cuma

İstanbul — Öğle neşriyatı 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Muhtelif plâk neşriyatı, 14: Son.

Akşam neşriyatı: 17 Üniversitelerden naklen inkılâp dersleri Recep Peker. 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 Spor müsahabeleri: Eşref Şefik. 20 Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları. 20,30 Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 20,45 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları. Saat 21,15 Orkestra: 22,10 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 23 Son.

Ecnebi İstasyonların Bu Akşamki En Müntahap Programı

Roma (420,8) saat 22 Senfonik konser. Varşova (1339) 21,10 Verdinin «Aida» operası. Büyük tiyatrodan nakil. Hamburg (331,9) 21,10 Orkestra - Frankfurt 21,10 Orkestra. Berlin (356,7) 21,30 Konser orkestrası. Viyana (506,8) 20,30 Piyano konseri. Paris Radyo Pari (1648) 22 Piyano konseri.

Dans Musikisi

Brüksel II (321,9) saat 0,10 Londra (kısa dalga) 18,50 - 24.

20 Şubat 937 Cuma

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Muhtelif plâk neşriyatı, 14: Son.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi. 19 Şehir tiyatrosu komedi kısmı tarafından «Yanar Dağ». 20 Türk musikisi heyeti. 20,30 Ömer Rıza tarafından Arabca söylev. 20,45 Münir Nurettin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları, saat 21,15 Orkestra: 22,10 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,30 Plâkla sololar, Opera ve operet parçaları. 22 Son.

Bayramlarımızın sahici bayram olabilmesi için bizi yaşatan toprakların selâmetini hatırdan çıkarmamalıyız. Göklerimizin korunmasını, felâkete uğrıyanların yardımına koşmağı, kimsesiz yavruları ölümden kurtarmağı unutmamalıyız.

15,000 liraya
satılık apartıman

Kurtuluş tramvay caddesi üzerinde ve durak yerinde altışar odalı üç ve üçer odalı üç yani altı daireyi ve altında bir dükkânı muhteşim güneşli, havadar iyi bir apartıman on beş bin liraya satılıktır. (Akşam) ilân memurluğuna müracaat. Telefon 24240

BORSA

İstanbul 18 Şubat 1937
(AKŞAM KAPANIŞ FİATLARI)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	96,50	İş. B. Hamiline	10,—
Kuponsuz 1933		» Müessis	83,—
İstikrazı	98,50	T.C. Merkez	
Unitürk I	21,30	Bankası	99,—
» II	20,32,50	Anadolu his.	24,50
» III	20,—	Telefon	6,50
Müessis I	42,20	Terkos	11,50
» II	39,40	Çimento	14,55
» III		İtihat değir.	10,90
İş Bankası	10,—	Şark	1,10

Para (Çek fiatları)

Paris	17,06,50	Prag	22,79,70
Londra	616,—	Berlin	1,97,50
Nev York	79,40,—	Madrid	11,39,20
Milano	15,10,25	Belgrad	34,57,75
Atina	88,71,75	Zloti	4,25,—
Cenevre	3,48,34	Pengo	4,38,30
Brüksel	4,71,25	Bükreş	108,60,38
Amsterdam	1,45,25	Moskova	24,90
Sofya	64,44,80		

Ticaret ve zahire borsası

18 Şubat fiat ve muameleleri

1 — İthalât: Buğday 150 çavdar 75 arpa 30 kepek 15 yapak 65 B. peynir 7 3/4 un 29 3/4 mısır 24 yulaf 15 K. ceviz 3 fasulye 3 3/4 tiftik 2 pamukyağı 64 1/2 K. fındık 2 1/2 ton.

İhracat: Buğday 200 razmöl 335 1/4 tiftik 57 3/4 yapak 54 3/4 ton.

2 — Satışlar:

Buğday yumuşak kilosu 6 kuruş 15 paradan 6 kuruş 25 paraya kadar. Yulaf kilosu 5 kuruş 20 paradan 5 kuruş 25 paraya kadar. Kuşyemi kilosu 14 kuruş 30 paradan 15 kuruş 30 paradan. Fasulye ufak kilosu 8 kuruş 20 paradan. Nohut kilosu 8 kuruş 20 paradan. Susam kilosu 18 kuruş 10 paradan 18 kuruş 20 paraya kadar. Tiftik mal kilosu 155 kuruş. Yapak Anadolu kilosu 62 kuruştan 66 kuruşa kadar. Yapak Trakya kilosu 78 kuruş 30 paradan 79 kuruşa kadar. Peynir beyaz kilosu 41 kuruş 20 paradan 42 kuruş 37 paraya kadar. Sansar derisi çifti 2800 kuruştan 3500 kuruşa kadar. Tilki derisi çifti 450 kuruştan 600 kuruşa kadar.

3 — Telgraflar 17/2/937

Londra mısır lâplata şubat tahmini korteri 24 Şi. Ki. 3 Kr. 40 S. Londra keten tohumu lâplata şubat tahmini tonu 11 Ster. 12 1/2 Şi. Ki. 7 Kr. 5 S. Anvers arpa Lehistan şubat mart tahmini 100 kilosu 122 B. Frank Ki. 5 Kr. 18 S. Liverpool buğday mart tahmini 100 libresi 8 Şi. 5 Pn. Ki. 5 Kr. 72 S. Şikago buğday Hartvinter mayıs tahmini buşeli 135 1/4 sent Ki. 6 Kr. 25 S. Vinipek buğday Manitoba mayıs tahmini buşeli 127 sent Ki. 5 Kr. 87 S. Hamburg iç fındık Giresun derhal tahmil 100 kilosu 149 R. Mark Ki. 75 Kr. 53 S. Hamburg iç fındık Levant derhal tahmil 100 kilosu 148 R. Mark Ki. 75 Kr. 3 S.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

No 110

— Doğru söylüyorsun, Rüstem! «Ayşeyi alacağım!» derse, kimsenin bir şey söylemeğe hakkı olmaz. Fakat, ben Hüsrev reisi Cezayirden tanırım.. o, her gittiği yerden bir kız kaçırmı, sever.. okşar ve az zamanda onu posası çıkarılmış bir limon kabuğuna çevirip atarır.. Ayşeyi de böyle yapacağında şüphe yoktur.

Karaca uzaktan bir ayak sesi duydu:

— Sonra gene konuşuruz.. Başka bir dileğin varsa söyle.. ben işitiyorum, kulduğum sendedir!

Dedi.. Başını yukarı çekti.

Rüstem seslendi:

— Ayşeyi o canavarın elinden kurtarmağa çalış, Karacam! Ayşe bana yar olmasa bile, hiç olmazsa, Hüsreve de kalmasın. Onu Mayorkadan Seville selâmetle gönderelim. Ağabeyisi Yusuf Hayyat bizden yardım bekliyor. Kız kardeşinin yolunu gözlemektedir şimdi.

Karaca, anbarın kapısını çekti.

Rüstem anbarda yalnız, dertleri, ıztırafları ve aşkile baş başa kalmıştı.

Rüstem hapsedildiği anbarda çok

meyustu.

Onun Türk donanmasında gösterdiği yararlıkları donanma kaptanları bile gösterememişti.

Rüstem temiz yürekli, kimseye zararı dokunmayan, iyiliği kadar memleketini, milletini de seven ve büyüklükleri uğrunda canını feda etmekten çekinmiyen.. hasılı her ateşe atılan bir kahramandı. O güne kadar hiçbir düşüştü, hiç bir maceradan yenilmiş olarak dönmemişti. Çok taliliydi. Bilekleri de imanı kadar kuvvetli, mert, dürüst bir gençti.

Rüstem kendi kendine hazin sesile maniler söyliyerek avunmağa çalışıyordu:

«Ördeksiz göllerin avın avlama!
Vefasız dübere meyil bağlama!
Ben yolcuym, beni yoldan egleme.
Ver bana bir öğüd, aklım şaşkındır!»

Rüstem kendinden öğüd bekliyordu. Teselliye muhtaç olduğu sesinden ve sözünden belliydi.

— Ben, ölmeden mezara gireceğimi aklımdan bile geçirmezdim.

Diyordu.

Kendi kendine söylendi.. söylendi.. ve ağlamağa başladı:

«Karşiki görünen yapraklı dağlar,
Hastanın halinden ne bilsin sağlar?
Her nere vardım da dertliler ağılar.
Aradım cihani, dertsiz yoğımı!»

Başını geminin kaburgasına dayadı, Devam etti:

«Her daim böyledir feleğin işi.
Zehirden acıdır agyarın aşı.
Tırnağın var ise başını kaşı!
Sağ gözden sol göze vefa yoğımı!»

Rüstem saatlerce söylendi.. ağladı. Ağladı.. söylendi ve:

«Bulunmaz aşkın ilacı,
Sevip ayrılması acı..»

Diyerek gözlerini kapadı.. Uyudu.

(KARACA) NİN MERDLİĞİ.

Rüstem geminin anbarında inlerken Mayorkada Ayşenin izini bulamıyan Türk denizcileri Kemal reise:

— Ayşe ya göğe uçmuş.. yahut ta denizin dibine girmiştir. Onu aramadık bir köşe bırakmadık.

Dediler.

İşte bu sırada Rüstemin arkadaşı Karaca ortaya atılarak, Kemal reise

bildiklerini ve duyduklarını anlatmağa başlamıştı.

— Rüsteme yazık ettiniz... Ayşeyi kimin kaçırdığını ben biliyorum. Benim gibi bilenler de vardır. Yıllardan beri maiyetinizde denizlerde dolaşırım. Biricik meziyetim varsa o da yalan söylememektir. Bildiklerimi size söylemeğe geldim.. bana inanınız!

Kemal reis Karacanın sözlerini dikkatle dinliyordu.

— Ayşeyi kaçırmanın kim olduğunu sen biliyor musun?

Diye sordu. Karaca:

— Biliyorum, dedi, fakat söylemeğe cesaretim yok. Beni onun şerrinden korusanız şimdi söylerim.

— Benim kimseden korkum yok. Yanımdaki denizcilere de hiç kimse el ve dil uzatamaz. Haydi söyle.. çekinme!

Karaca bildiklerini söyledi:

— Ayşeyi kaçırın ve Rüstem aleyhinde tuzaklar kuran Hüsrev reistir. Ayşeyi onun adamları kaçırdı.

Kemal reis bu habere hiç te şaşmamıştı. Tereddüde durduğünü bükerek:

— Rüstemin gece yarısı Cemil Elkasibin bahçesinde yakalanmasına ne dersin? dedi.

Karaca:

— Bu bir tuzaktır, dedi, o gece Rüstem meyhanede sarhoş olmuştu. Onu kıskırtmışlar.. (Ayşeyi kaçırdılar.. Sen

ne duruyorsun burada?) demişler. Rüstem de Ayşenin muhafazasına memur olduğunu düşünerek, onun yaptığı köşke koşmuş. Bu sırada orada pusu kuran Hüsrevin adamları Rüstemi yakalamışlar. Mesele bundan ibarettir. Rüstem bu işte tamamilen masum ve suçsuzdur.

— O halde Ayşe şimdi nerededir?

— Hiç şüphe yok ki Hüsrev reisin gemisinde..

— Bunu söylemek kolaydır amma, gemiyi araştırdığımız zaman Ayşe meydana çıkmazsa, Hüsrev reise karşı mahcup oluruz. Ayşenin oraya gittiğini gören var mı?

— Sahilde dolaşan iki balıkçı bana, Ayşenin bir küçük kayıkla Hüsrev reisin gemisine götürüldüğünü söyledi. Hüsrev reisin adamları da meyhanede bu gece: (Bizim reis turnayı gözünden vurdu. Piliç gibi kadını kamarasına attı.. Sabaha kadar onunla koyun koyuna yattı!) dediler.

Bu sözler Kemal reisi çileden çıkarmağa yetmişti.

— Pek âlâ, dedi, ben şimdi Hüsrev reisi buraya çağıracağım. O burada iken sen de Receb ve Salih reislerle birlikte beş on levent daha alarak onun gemisine gideceksiniz ve Ayşeyi alıp buraya getireceksiniz!

(Arkası var)



Samsun (Akşam) — Samsun Halkevi sosyal yardım şubesi menfaatine tertip edilen ve belediye salonunda verilen balo çok güzel olmuştur. Balodan 700 lira kadar hasılat elde edilmiştir. Bu para fakirlere ve mekteplerdeki gıdasız çocuklara sarfedilecektir. Gönderdiğim resim baloda bulunanlardan bir kısmını gösteriyor.



İnegöl (Akşam) — Bu sene tatbik edilmeye başlanan ilk tedrisat müfredat programlarından alınan neticeleri görmek üzere civarda soyahate çıkan kültür direktörü Şakir İnegöl de gelmiş ve bütün mektepleri teftiş etmiştir. Kültür direktörü kazamızdan iyi intiharlarla ayrılmış bulunuyor. Resim Gazi Paşa mektebinin teftişinde kültür direktörü İnegöl muallimlerini göstermektedir.



İnegöl (Akşam) — Hataylı kardeşlerimizin istiklale kavuşması günü İnegölde büyük tezahürat yapılmış, halkevimizin temsil şubesi halka üç gece devam etmek üzere parasız temsiller vermiştir. Halkevi reisimiz Şakirle idare heyetinin bir resmini gönderiyorum.

Tarih konuşmaları

(Baş tarafı 5 inci sahifede)

Andronikosun en büyük düşmanı Angelos hanedanından İsaak idi. Fakat onda hiç bir kıymet yoktu. Olsaydı, Andronikos onu da öldürtürdü. Halk, zalim imparatorun bezinçesi, İsaakı imparatoru ilan etti. Andronikos için önünü almak istedi; fakat muvaffak olamadı. Kılığını, kıyafetini değiştirdi. Karısı ve metresleriyle beraber Boğaziçi'ne kaçtı. Buradan Rusyaya aşmak istiyordu. Kaçamadı. Karadeniz'in çalgın dalgaları onu tekrar karaya attı ve orada yakayı ele verdi. Ellerine ve ayaklarına zincirler bağlandı. İstanbula getirildi.

İmparatoru elleri ve ayakları zincirlerle bağlı olduğu halde İsaak Angelosun karşısına getirdiler. Saatlerce halkın tahkiri uğradı. Dişlerini kırdılar, sakalını ve saçlarını yoldular. Kadınlar, akrabalarının yaptığı kötülüklerin acısını çıkarmak için yumruklarını sıkarak üzerine hücum ettiler. Nihayet kendini bir zindana attılar. Günlere, ne yiyecek, ne içecek verdiler. Daha sonra, zindandan aldılar. Bir gözünü çıkardılar, uyuz bir deveye bindirdiler. Sokak sokak dolaştırdılar. İstanbul halkı imparatorlarına hiç acımadılar. Vaktile kendilerini, geçen imparatorlarının zulmünden kurtardığı için taptıkları bu adama akla gelmez zulümleri yaptılar. Kimi kafasına sopa vuruyor, kimi burnuna gübre dolduruyordu. Bir çoğu yüzüne süngerlerle pislikler sıkıyordu. Çoğu da anasına ve akrabasına küfürler savuruyordu. Hatta fahişenin biri eline bir kap kaynar su aldı, hepsini de imparatorunun suratına döktü.

Andronikosu nihayet Atmeydanına getirdiler. Deveden indirdiler. En mühiş zulümleri o zaman yaptılar. İmparatorun dudaklarından hafif sözler dökülüyordu:

— Ofeos! Bana acı!

Fakat halk bunu dinliyor muydu? Nihayet, üstünü başını parçaladılar. Seyircilerden biri de cesaretle geldi. Kılıcını imparatorun ağzına saplayarak barsaklarına kadar soktu. Latiner de bu işe yardım ettiler. Kılıçlarını imparator Andronikosun can çekişinde tecrübe ettiler. Nihayet imparatorun güç belâ camını çıkardılar. Komnenos hanedanından Andronikos 1185 yılının eylülünde, altmış beş yaşında olduğu halde, böyle öldü. On ikinci asrı, çapkınlıkları ve yüksek meziyetleri ile dolduran, imparatorluğu kurtarmak elinde olduğu halde bilâkis inkırazını tacil eden bu adam, Bizans tarihinde kudret ve zilletin bir nümunesi olarak kaldı. Ve Atmeydanının, ondan sonra da, görmediği fecaat kalmadı.

Ahmed Refik

Son lodos fırtınasında iki yelkenli kayboldu

Kartal limanına mensup Ahmed kaptanın idaresindeki motor evvelki gün Adalardan Kartala gelirken bindire bir lodos fırtınasına yakalanmış, zorlukla kurtularak sahile yanaşabilmiştir.

Aynı günde Kartal açıklarından Pendiğe doğru gitmekte olan iki yelkenli de fırtınaya yakalanmışlardır. Bunlardan birinin yelkenleri parçalanmış, diğeri de Tuzburnu açıklarında gözden kaybolmuştur. Bu iki yelkenlinin ne oldukları henüz anlaşılamamıştır.

Melâhatı ahlâksızlığa sevkedenler
Beyoğlunda Melâhat adındaki kız zorla ahlâksızlığa sevkettikten suçlu Denu, Fatma Zekiye adlarında iki kadınla İsmail adında bir erkek dördüncü istintak dairesine verilmişlerdi. Bu üç suçlunun sorguları bitirilmiş ve bunlardan Fatma Zekiye ile İsmail tevlik edilmişlerdir. Evrak müddeiummüliğe verilmiştir.

Kösele dolandırıcılığı iddiası tahkik ediliyor

15,000 liralık bir kösele dolandırıcılığı iddiası üzerine tahkikat yapılmakta olduğunu dün yazmıştık. Tahkikata emniyet müdürlüğü ikinci şubesi üçüncü kısmı el koymuştur.

Nobar ile Edvard bu malı muntazam bonolarla aldıklarını, çarşıdaki dükkanlarını işsizlik dolayısıyla kapadıklarını söylüyorlar. Zabıta gerek davacı tacirlerin, gerek suçluların bu iddialarını tahkik ediyor.

Fransada grevler

İki otomobil fabrikasının işçileri işlerini bıraktılar

Paris 18 (A.A.) — Sochaux'da Beugeot fabrikalarının 14,000 amelesi, grev ilan etmiştir.

Bu amele, ücretlerinin yüzde 15 i nisbetinde arttırılmasını istemektedirler. Grevciler dün akşam fabrika idare heyetinden dört kişiyi atölyelerde hapsedmişlerdi. Montbeliard prefesinin müdahalesi üzerine bunlar, bir müddet sonra serbest bırakılmışlardır.

Paris 18 (A.A.) — Şimal departmanında kâin on bin demir madenleri münaklât amelesi, grev ilan etmiştir. Bu muntakanın 16,000 amelesi işsiz kalmıştır.

Bu muntakanın demiryolu servisleri, normal surette işlemektedir. Yalnız marşandiz servisi tamamen tatil edilmiştir.

Uzak Şark'taki hadiseler

Moskova 18 (A.A.) — Sovyet memurları, 24 ve 26 son teşrinde hudud hadisesinde maktul düşmüş olan 8 Japon neferile 1 Japon yüzbaşısının cesedini Japon memurların talebi üzerine bu memurlara teslim etmişlerdir. Japonlar da iki Sovyet neferinin cesedini iade etmişlerdir.

Sovyet memurları, 11 ilk teşrindeki müsademedeki bulunmuş olan tayyare mülâzımı Tominaço'nun cesedini Kore hududundaki Japon memurlarına iade etmişlerdir.

Milletler cemiyeti umumi sekreter muavinliği

Cenevre 18 (A.A.) — Sovyetlerin Paris sefaret müsteşarı M. Vladimir Sokholine, Milletler cemiyeti umumi sekreter muavini tayin edilmiştir.

Halihazırda Milletler cemiyeti sekreterliğinde bulunmakta olan zevat, şunlardır:

Umumi sekreter M. Avenol (Fransa), Umumi sekreter vekilleri: M. Pilotti (İtalya) ve M. Lester (İrlanda), Umumi İsekreter muavinleri: M. Walters (İngiltere), M. Sokholine (Sovyet Rusya).

İptidai maddeler için tedkikat

Paris 18 (A.A.) — Ayan meclisi ticaret encümeni, Almanyanın müstemlekâta aid metalibi ile alâkadar olmak üzere iptidai maddelerin yeniden tevzi meselesi hakkında derin tedkikat ıera edilmesine karar vermiştir.

Ayandan M. Jean, bu mesele için mazbata muharriri tayin olunmuştur.

As. Müze Müdürlüğünden:

Askeri Müze Bayramının ikinci gününden itibaren açıktır. (986)

İstanbul Kauçuk ve Kablo Fabrikası

Türk Anonim Şirketi

İdare Meclisince hissedarlar genel heyetinin 3 mart 937 günü saat 15 de âdi olarak toplanması kararlaştırılmış olduğundan esas mukavelenamenin 60 mci maddesi mucibince hisse sahiplerinin o gün saat 15 de şirketin Fındıklı tramvay caddesinde 137 ve 139 numaralı merkeziye teğripleri ve toplantıdan bir hafta önce ellerindeki hisse senetlerini şirket merkezine tevdi ettiler. Mükabilinde hisse senetlerinin adet ve numaralarını bildirir birer duhuliyeye kartı almaları rica olunur.

Görüşülecek işler

- 1 — İdare meclisi ve murakip raporlarının okunması.
- 2 — 1936 yılı bilanço ve kâr ve zarar hesaplarının tasdik ve idare meclisi ile murakibin ibrasile kâr hissesinin tayini ve zaman ve tevzi sureti hakkında karar verilmesi.
- 3 — 1937 yılı için murakip tayini ve ücretinin tesbiti.
- 4 — İdare meclisi âzalarından üçte birinin çıkarılarak yerine âza intihabı ve bunlara verilecek hakkı huzurun tesbiti.
- 5 — Tezyidi sermayeye karar verilmesi.
- 6 — İdare meclisi âzalarile müessislerin şirkete her türlü ticaret muamelelerinde bulunabilmelerine izin verilmesi.

Dr. MEHMET İZZET

Emrazı dahiliye ve sariye mütehassısı
Muayenehane: Çağaloğlu Nuruosmaniye caddesi No. 17 Baha Bey Apartmanı pazardan maada hergün 13 - 17 hastalarını kabul eder. Telefon: 23925

Eşek nakil vasıtası kullanılmıyacak

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

lediye hissesi alınması hakkındaki karar bütçe ve mülkiye encümenlerine havale edilmiştir.

Bundan sonra riyaset makamının keçi eti satan kasap dükkanlarına keçi eti satıldığına dair bir levha konulması hakkındaki teklifi okunmuştur. Bu teklif mülkiye encümenine havale edilmiştir.

Şimdiye kadar belediye hastanelerindeki polikliniklere müracaat eden her hasta meccanî olarak muayene edilmekte idi. Belediye reislik makamı, fakirlerden başka diğer hastalardan muayyen bir ücret alınmasını muvafık görmüş ve meclise böyle bir teklifte bulunmuştur. Bu teklifin tedkiki sihiye encümenine bırakılmıştır.

Geçenlerde vefat eden Sadeddinden inhilâl eden daimî encümen azalığı için intihap yapılmış ve azadan ressam Cemil Cem müttetiken seçilmiştir.

Çaldıkları koyunları geri götürürken yakalandılar

Bakırköye tabi Ayayorgi köyünden Mahmud, Mustafa ve Ali adlarında üç kişi o civarda Mahmudbey köhüne giderek Cafer adında birinin üç koyununu çalmışlar ve kesip satmak üzere kendi köylerinde bir eve götürmüşlerdir. Fakat koyunları kesecikleri sırada işin duyulduğunu ve zabitanın kendilerini aramakta olduğunu haber alarak korkmuşlar, yakayı ele vermemek için Mehmed ve Mahmud adlarında iki arkadaşlarını çağırarak koyunları tekrar Mahmudbey köhüne götürüp yavaşça Caferin koyunlarının yanına bırakmalarını söylemişlerdir. Zabıta bunu da haber almış ve yolda Mahmudla Mehmed üç koyunu tekrar Mahmudbey köhüne götürürlerken yakalamışlardır. Diğer Mahmud, Mustafa ve Ali de yakalanarak beşi birden İstanbul getirilmişler, cürmü meşhud mahkemesine teslim edilmişlerdir.

Suriye başvekili ile hariciye nazırı Paris elçimizle görüştü

Paris 18 (A.A.) — Suriye başvekili B. Cemil Merdum ile Suriye hariciye nazırı B. Sadullah Cabiri, Türkiye büyük elçisi Suad Davazı ziyaret etmiş ve kendisiyle dostane bir görüşme yapmışlardır.

İstanbul 18 Şubat 1937

Otomobil Ticareti

Türk Anonim Şirketinin

1937 senesi âdi heyeti umumiye içtimalı 10 mart 937 tarihinde müsadif çarşamba günü saat 11 1/2 da Galata, Bahariye hanında 5 inci katta 81 numarada vuku bulacağından âsaleten veya vekâleten lâakal on hisseye malik bulunan hissedarların içtima gününden en az bir hafta evvel hisselerini şirket veznesine tevdi ederek mukabilinde duhuliyeye varakası almaları lüzumu ilan olunur.

Rûzname-i Müzakerat

- 1 — 1936 yılı muamelâtına dair idare heyeti ve murakip raporlarının okunması.
- 2 — 1936 yılına aid bilanço ve kâr zarar hesaplarının kabulü ile heyeti idarenin temettüatın kullanış suretine dair teklifatı hakkında karar itası.
- 3 — İdare heyeti âzalarının ve murakibin ibrası.
- 4 — İdare heyeti seçimi.
- 5 — 1937 senesi için murakip seçimi ve ücretinin tayini.
- 6 — Meclisi idare âzalarının şirketle ticari muamelede bulunmalarına dair müsaade itası.
- 7 — Müstahdemin ve müdürlerin maaş ve ücretlerinin tayini için meclisi idareye selâhiyet itası.

Dr. Hafız Cemal

(LOKMAN HEKİM)

Dahiliye mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2.5 tan 6 sa) kadar İstanbul Divanyolunda (104) numaralı hususi kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah «9.5 - 12» saatleri hakikî fıkara mahsustur. Muayenehane ve ev telefon: 22398. Kışık telefon: 21044

Bir çocuk kör bir kuyuya düştü, ağır yaralandı

Hasekide Nevbahar mahallesinde bir arsadaki kör bir kuyuya 8 yaşında Ahmed isminde bir çocuk düşmüş, ağır surette yaralanmıştır. Kuyunun ağzı açan Halid isminde bir çocuk, bu kazaya sebebiyet verdiği için polisçe yakalanmıştır.

Tavuk hırsız bir çocuk yakalandı

Beyoğlunun bir çok semtlerinde eline geçirdiği tavukları aşırın Davud isminde bir çocuk yakalanmıştır. Hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Sabun fiyatları yükseldi

Sabun yapımında kullanılan araşit ve zeytinyağları fiyatları yükseldiğinden sabun pahalılaşmıştır. Sabun yapanlar vaziyete bir çare bulması için hükûmete müracaata karar vermişlerdir.

Şoförlerin seçimi bitti

Şoförlerin seçimi tamamlanmıştır. İntihap neticesinden memnun olmayan bazı şoförler, intihaba az iştirak edildiğini heri sürmektedirler.

İzmirde et fiyatları fırladı

İzmir (Akşam) — Son günlerde İzmirde kasaplık hayvan çok azaldığı için koyun etinin kilosu 50 kuruştan 70 kuruşa fırlamıştır. Sığır eti de on kuruş yükselmiştir. Kasaplar, son zamanda orta Anadoludan İzmirde kasaplık hayvan getirilmediğini iddia etmektedirler. Belediye reisliği, bu iddia üzerine tedkikata başlamıştır. Halkın mühim bir gıdası olan eti ucuzlatmak için belediye, lâzım gelen tedbirleri almaktadır.

Beypazarında zelzele

Beypazarı 17 (Akşam) — Bu gece yarısından sonra saat 3.20 de kuvvetli bir zelzele olmuştur. Hasar yoktur. Halk geceleyin uykudan uyanmıştır.

Büyükadaya bir deniz feneri konacak

Tahlisiye idaresinin 937 senesi bütçesi 400 bin lira olarak tesbit edilmiştir. Yeni bütçeden 60 bin lira sarfedilmek üzere Büyükadanın Yalovaya bakan tarafına büyük bir fener konacaktır. Bu suretle Marmaradaki deniz münakalâtı bir kat daha kolaylaştırılmış olacaktır.

Acile 30 lira maaşla bayan tezgâhtar araniyor
steklilerin Beyoğlu İstiklal cad. 205 No. d. Spor Park eğlence mahalline müracaat.

Türk - Petrol ve Madenî Yağlar

T. A. Şirketi'nden:

Şirketimizin hissedarlar heyeti umumiyesi alelade olarak 19 mart 1937 cuma günü saat 16 da şirketimizin Galata, Bankalar caddesinde Assikurazioni Generali hanındaki merkezinde toplanacaktır. Mezkûr içtimada bulunmak isteyenlerin gerek asaleten ve gerek vekâleten hâmil bulundukları hisse senedatını veya bunu müspit vesaike içtima gününden bir hafta evvel merkezi şirkete tevdi ederek, mukabilinde duhuliyeye varakaları almaları ilân olunur.

Müzakere Ruznamesi

- 1) İdare meclisi ve murakip raporlarının okunmaları.
- 2) Şirketin 1936 yılı bilançosu ve kâr ve zarar hesaplarının tetkik ve tasdiki.
- 3) Kârın sureti tevzii.
- 4) İdare meclisi ve murahas âzaları ve şirket murakibinin zimmetlerinin 936 senesine aid işlerden dolayı ibra edilmeleri.
- 5) Çıkan murakibin ücretle meclisi idare âzalarına mukavelenamenin 39 ncu maddesi mucibince huzur hakkı olarak verilecek ücretin tayini.
- 6) 1937 senesi için murakip seçilmesi ve ücretinin tayini.

Heyeti İdare

Operatör - Urolog

Dr. Mehmed Ali
İdrar yolları

hastalıkları mütehassısı, Köprübaşı
Eminönü han Tel: 21915

Eminönü Halkevinden: Evimizde tertib edilen Felsefi ve İctimai konferansların yedincisi Edebiyat Fakültesi Profesörlerinden Sadrettin Celâl tarafından bugün Evimiz konferans salonunda saat (17,30) da verilecektir. Mevzuu (Kültürün manaları) dır. Davetiye yoktur. Herkes gelebilir.

Istanbul Türk Emlak Şirketi DAVETİYE

Istanbul Türk Emlak Şirketi hissedarları 31 mart 1937 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15,30 (on beş buçuk) da, mezkûr şirketin Taksimde Ana çeşme sokagında kâin Merkezinde, alelade içtima edecek olan umumî heyete davet olunurlar.

Müzakerat Ruznamesi

- 1 — İdare meclisi ve murakipler raporlarının kiraeti.
- 2 — 1936 senesi hesaplarının tasdiki, 31 ilkkânun 1936 da tahakkuk eden temettüat hakkında İdare meclisinin teklifi. Sene zarfında yaptıkları muamelelerden dolayı İdare meclisi âzası zimmetlerinin ibrası.
- 3 — İdare meclisi âzasının tayini.
- 4 — İdare meclisi âzasının huzur ücretlerinin takdir ve tesbiti ve bilumum şirket umur ve muamelâtının tedviri vazifesile mükellef İdare meclisi âzası tahsisatının kezaik takdir ve tesbiti hakkında İdare meclisine verilen selâhiyetin teyidi.
- 5 — Şirketten, icab ederse, bazı işler iltizamı için İdare meclisi âzasına mezuhiyet itası (Ticaret kanununun 323 üncü maddesi).
- 6 — 1937 senesi için murakipler tayini ve tahsisatlarının takdiri.

Lâakal 100 hisseye malik olan hissedarlar işbu içtimaa bizzat iştirak etmek veya gene mezkûr heyet âzasından olan bir zatı tevkil eylemek hakkını haizdirler. İcabına göre istimal edilmek üzere duhuliyeye varakaları ve vekâletname nümuneleri 20 mart 1937 tarihine kadar şirket merkezinde hissedarların emrine âmade tutulacaktır. İstanbul, 15 Şubat 937

Şark ispençiyarı

LÂBORATUARI

Türk Anonim Şirketi

Şirketimizin esas mukavelenamesi 56 inci maddesi mucibince senelik alelade içtimai 27 mart 937 cumartesi günü saat 11 de şirketin merkezi olan Sirkeci Demirkapı 10 numaralı Lâboratuarda yapılacağından, esas mukavelenamesinin 61 inci maddesine tevfiikan lâakal 10 hisseye sahip olanların bizzat gelmeleri veya vekil göndermeleri ilân olunur.

Ruznamei Müzakerat

- 1) 1936 senesi idare meclisi ve murakip raporları okunarak müzakere ve karara bağlanması.
- 2) 1936 senesi 31 birinci kânun tarihinde katedilen senelik hesapların (Bilanço, kâr ve zarar ve mevcudat hesapları) tasdiki ile idare meclisinin ibrası.
- 3) Bilançodaki kârın ihtiyata tahsis edilmesi.
- 4) 1937 senesi için murakip seçilmesi ve buna verilecek ücretin tayini.
- 5) İdare meclisine verilecek hakkı huzur ücretin tayini hususunda idare meclisine selâhiyet verilmesi.
- 6) İdare meclisi âzalarına şirketle ticari muamelede bulunmalarına selâhiyet verilmesi.

Esas mukavelenamenin 67 inci maddesi mucibince içtimaya iştirak etmek arzusunda bulunan hissedaran, sahip oldukları hisse senedatını veya bunun müspit vesaikini içtima gününden bir hafta evvel şirkete tevdi ederek birer duhuliyeye kartı almaları lâzımdır.

İDARE MECLİSİ

ZAYI

Mukavelename

25/10/925 tarihinde hali tasfiyede Türkiye Millî Sigorta şirketinden almış olduğum 888 numaralı hayat sigorta mukavelenamemi zayi ettim. Yenisini alacağımdan hükmü olmadığımı ilân ederim. Basiret han: Celâl Ergun

Istanbul 3 cü İcra Memurluğundan:

Osman tasarrufunda olup Emniyet Sandığına birinci derecede ipotekli olan ve tamamına (7167) lira kıymet takdir edilen Üsküdar'da yeni Mecidiye eski Altınzade mahallesinde Nişantaşı sokağında eski 34,36 yeni 12 tapu kayıt senetine göre eski 27 yeni 34, 36 numaralı bir tarafı Nişantaşı caddesi ve bir tarafı Şevket paşa halilesi Cemileye evvelce ikraz olunan beşbuçuk dönüm mahal ve bir tarafı mukaddema boyacı oğlu bağı elyevm Faik paşanın ahır ve tarlası ve tarafı rabii hekim Yorgaki sokağı ile mahdud maa bağ ve köşkün evsafı aşağıda yazılıdır. Köşk bahçe içinde zemin kat beden duvarları kâğır diğer katlar ahşap dahilen haricen yağlı boyadır. Camlı kapıdan girildikte mermer bir taşlık üzerinde 3 oda kâğır bir matbah, diğer aralık üzerinde bir oda bir helâ arka kapıdan girildikte yine zemin katta mermer bir taşlık bir oda ve ittisalinde bir matbah mahalli. Birinci kat: İki tarafta ayrı ayrı merdivenlerle çıkılır balkonlu bir salon üzerinde dört oda iki aralık üzerinde 2 helâ çinko gusulhane ikinci kat: Çatı katı olup bir sofa üzerinde üç oda bir helâ bir balkon mevcuttur. Müştemilât sonradan yapılan yeni kısım bir taşlık koridor üzerinde iki oda bir mutfak ve helâ arabalık, büyük bir ahır, arabacıların yatmasına mahsus oda, bahçe: Çiçek, meyvalık olmak üzere tanzim edilmiştir. Yeldeğirmeni mevcut kuyu, sarnıç üzeri tarde, demir su deposu biri su deposu olmak üzere üç havuz tulumbalı bir kuyu, bir havuz, kesif çam ve meyva ağaçları mevcuttur. Etrafı duvarla çevrilmiştir. Umum mesahası 11024 m2 dir bundan 178 m2 köşk 21,50 m2 yeni matbak 76 m2 yeni ilâve edilen bina 78,50 m2 harap ahır ve oda arabalık kısmıdır. Evsafı yukarıda yazılı gayrimenkul tapudaki kaydına olduğu gibi açık arttırmaya vaz edilmiştir.

Arttırma peşindir. Arttırmaya iştirak edecek müşterilerin kıymeti muhammenin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubunu hamil olmaları icap eder. Arttırma şartnamesi 15/3/937 tarihine müsadif pazartesi günü dairede mahalli mahsusuna talik edilecektir. Birinci arttırması 5/4/937 tarihine müsafi pazartesi günü dairemizde saat 14 ten 16 ya kadar icra edilecektir. Birinci arttırmada bedel, kıymeti muhammenin %75ini bulduğu takdirde üste bırakılır. Aksi takdirde son arttırmanın teahhüdü bakı kalmak üzere arttırma on beş gün daha temdit edilerek 20/4/937 tarihine müsadif Salı günü saat 14 ten 16 ya kadar Dairede yapılacak ikinci arttırma neticesinde en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. 2004 numaralı İcra ve İflâs kanununun 126 ncı maddesine tevfiikan hakları tapu sicilleriyle sabit olmyan ipotekli alacaklarla diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün zarfında evrakı müsbitelelerle birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilleriyle sabit olmyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kahrılır. Müterakim vergi, tenviriyeye ve tanzifiyeden ibaret olan belediye rüsumu dellâliye resmi ve vakıf icaresi bedeli müzayededen tenzil olunur. 20 senelik vakıf icaresi tavizi bedeli müşteriye aittir. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 935/652 numaralı dosyada mevcut evrak ve mahallen haciz ve takdiri kıymet raporunu görüp anlıyacıkları ilân olunur. (969)

Emniyet Sandığı İlânları:

Taksitle Mülk edinmek isteyenlere:

Müessesemiz peşin ufak bir tediye mukabilinde sekiz seneye kadar taksitli gayrimenkul satışına karar vermiştir. Küçük bir tasarrufla İstanbulun her semtinde her çeşit mülk edinmek fırsatını verecek olan satış ilânlarımızı behemehal dikkatle okuyunuz.

Sandığın kiralık mallarının listesini görmek her kes için faydelidir. (991)

Ziraat Vekâletinden:

Kayseri Yonca deneme ve yonca tohumu temizleme istasyonu için satın alınacak bir adet yonca tohumu temizleme makinasının 8/2/937 tarihinde kapalı zarf usulüyle yapılan eksiltmesinde teklif edilen fiyat haddi lâıyk görülmediğinden bu makinenin pazarlık suretile satın alınmasına karar verilmiştir.

Pazarlık 20/2/937 tarihine müsadif cumartesi günü öğleden evvel saat 11 de Vekâlette arttırma ve eksiltme komisyonunca yapılacaktır. Makinenin muhammen bedeli 8,000 ve muvakkat teminatı 600 liradır. Bu işe aid şartname Ziraat umum müdürlüğünden verilmektedir. Taliplerin teminat mektupları ve 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte muayyen saatte komisyona müracaatları ilân olunur. (391) (976)

Ankara Vilâyetinden:

- 1 — Vilâyetin Etimesud nahiyesinde yapılacak olan tohum temizleme evi açık eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Muhammen bedeli 1551 lira 52 kuruştur.
- 3 — İhale 4/3/937 perşembe günü saat 15 de vilâyet daimî encüminde yapılacaktır.
- 4 — Şartnamesi Ankara ve İstanbul Ziraat Müdürlüklerinde görülebilir.
- 5 — Taliplerin muhammen bedeli % 7,5 tutarı olan pey akçesi veya hususî idare veznesine yatırılan makbuz ile birlikte ihale günü müracaatları. (372) (960)

RESSAMLAR ÖĞRETMENLER AMATÖRLER

En iyi cins yağlı, sulu, afiş, cam, kumaş boyalarile fırça, tual vesair resim malzemesinin bütün çeşitlerini ucuz fiyatla Yeni Postane cad. Memduh Aygünde bulur.



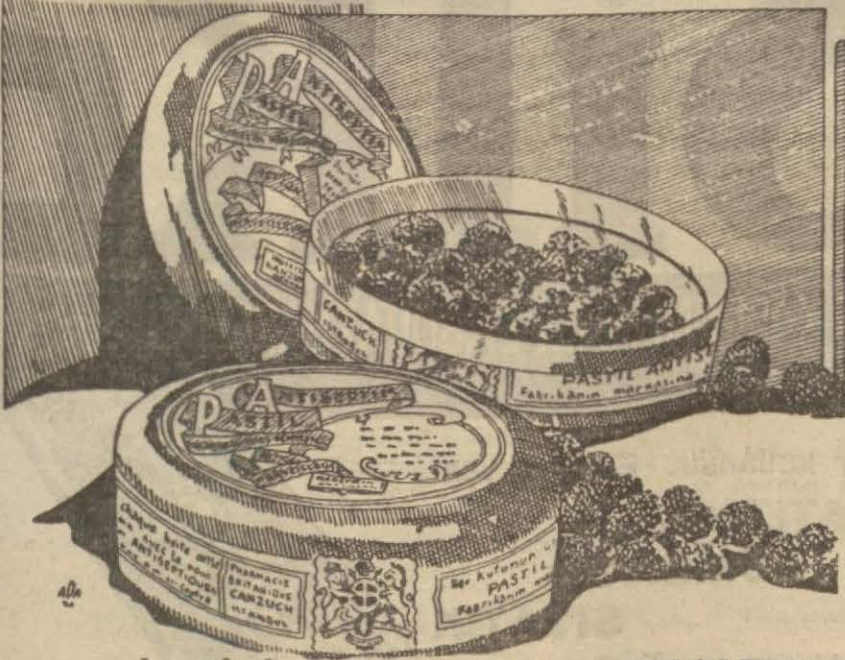
Hem vücudunuza
Hem kesenize
En uygun
Hazır Elbise



Sümer Bank
Yerli
Mallar
Pazarında
bulunur

Bayramlıklarınızı Pazarlardan Alınız

KANZUK NEZLE ve ÖKSÜRÜK PASTİLLERİ



1- PASTİL ANTİSEPTİK KANZUK

Boğaz ve Akciğer nahiyelelerini temizler. Ses kısıklığını açar. Teneffüs yolu ile geçen bütün hastalıklardan korur. Yeşil renkli pastillerdir.

2 - PASTİL LEON KANZUK

Kodein ve Tolü Balsamı ile hazırlanmış öksürük pastilleridir. Lezzeti lâtif ve tesiri katidir. Penbe renkli pastillerdir.

KANZUK markasına dikkat

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ: Beyoğlu - İstanbul

Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden: İmtihanla Lise Mezunları Alınacaktır

Liselerin 1934 - 1936 mezunlarından imtihan ile yirmi beş memur alınacaktır.

İmtihan 5/3/937 cuma günü saat 9,30 da yapılacaktır. Matbu izahnamenin Ankara'da Umumî müdürlükten ve İstanbul'da Sümer Bank şubelerinden istenilmesi (982)

TURK HAVA KURUMU BUYUK PIYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

5 ci Keşide 11 Mart 937 dedir

Büyük ikramiye 50.000 liradır.

Ayrıca: 15,000, 12,000, 10,000 liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat Vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7/Mart/937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakit olur.

Beyoğlu altıncı noterliğine:

Dairenizden tasdik ettirmiş olduğum 31 temmuz 936 tarih ve 5535 sayılı vekaletname ile İstanbul'da Kalamışta Kalamış caddesinde 26 No. 11 evde oturan Ercüment Okten'i ticari işlerimde ve bilhassa mühendisi bulunduğum Sivas - Erzurum hattı inşaatı teahhüdü içinde umumî vekil tayin etmişim. Bu kerre gördüğüm lüzuma binaen mumaileyhi vekâlette azletmiş olduğumdan keyfiyetin kendisine tebliğini ve azil keyfiyetinden herkes malûmat edinebilmesi için İstanbul'da Sicilli ticaret, Cumhuriyet, Akşam gazetelerile Ankara'da Resmî gazetedede ilânını ve neticeyi bildiren tasdikli bir suretin tarafıma verilmesini dilerim. İstanbul, Galatada Karaköypalasta dördüncü katta 5 ve 8 No. 11 dairede Mühendis Hulusi Yolaç



İstanbul Yedinci İcra Memurluğundan :

Emine Salihanın uhdesinde olup emniyet sandığına birinci derecede ipotek bulunan ve tamamına 1040 lira kıymet takdir edilen Üsküdar'da İhsaniye mahallesinde ve caddesinde eski 14 yeni 58 No. lu bir tarafı Ziraat bankası muhasebecisi Nazif hane ve bahçesile ölü Ömer paşa zevcesi Fatma Ruzigâr hane bahçesi bir tarafı rusumat tercüme kalemi müdürü Şefik sahilhanesi diğer tarafı Haydarpaşa şimendiferinde İbrahim, Nazmi ve Fuadın müşterek maa bahçe haneleri tarafı rabii İhsaniye caddesile mahdud ve evsafı aşağıda yazılı bir evin satılmasına karar verilmiştir.

Evsafı: Sokaktan bahçeye girilen kısımdan 3 basamakla zemini karoşimen bir sahanlığa çıkılmaktadır. Zemin katında: Bir sofa üzerine karşılıklı yük ve dolabı olan iki oda ve mermer taşlı bir helâdır. 1 inci kat: 1 sofa üzerinde birinde yük ve dolabı olan 2 oda mermer taşlı bir helâ, bodrum katında: Zemin katında ahşap merdivenle ve bahçeden bir kapı ile girilen zemini çimento bir taşlık bir oda bir helâ ve kırmızı tuğla ile döşeli maltız ocaklı mutfak ve sofada çıkırlıklı bir kuyu merdiven altı olup elektrik tesisatı vardır. Binanın medhali üzerinde ve iki yan tarafında birinci katından itibaren birer çıkma vardır. Bahçede muhtelif cinsten meyva ağacı mevcut olup sokak cephesi duvarla mesturdur. Bina üç katlı olup bodrum kâğır diğer katları ahşaptır. Umum mesahası 333 metre murabbai olup bunun 18 metre murabbai bina zeminini kalanı bahçe olan bir evin tamamı tapudaki kaydında olduğu gibi açık arttırmaya vaz edilmiştir.

Arttırma peşindir. Arttırmaya iştirak edecek müşterilerin kıymeti muhammeninin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubunu hamil olmaları icap eder. Müterakim vergi, tanzifat, tenviriyeye ve vakıf borçları borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 12/3/937 tarihine müsadif Cuma günü dairede mahalli mahsusuna talik edilecektir. Birinci arttırması 5/4/937 tarihine müsadif pazartesi günü dairemizde saat 14 ten 16 ya kadar icra edilecek. Birinci arttırmada bedel, kıymeti muhammeninin % 75 ini bulduğu takdirde üste bırakılır. Aksi takdirde son arttırmanın teahhüdü bakı kalmak üzere arttırma on beş gün daha temdit edilerek 20/4/937 tarihine müsadif Salı günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede yapılacak ikinci arttırma neticesinde en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. 2004 numaralı icra ve iflâs kanununun 126 ıncı maddesine tevfi kan hakları tapu sicilleriyle sabit olmyan ipotekli alacaklarla diğer alâkadarının ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün zarfında evrakı müsbitelerile birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilleriyle sabit olmyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi, tenviriyeye ve tanzifiye ve dellâliye resminden ibaret olan Belediye rusumu ve Vakıf icaresi bedeli müzayededen tenzil olunur. 20 senelik vakıf icaresi taviz bedeli müşteriye aittir. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 35/1979 numaralı dosyada mevcut evrak ve mahallen haciz ve takdiri kıymet raporunu görüp anlayacakları ilân olunur. (968)

Hesap defterleri

Piyanın en sağlam, en muntazam
en zarif ve en ucuz

Yömiye defterleri

Kasa defterleri

Defteri kebirler

Muavin defterler

Birinci hamur kâğıt ile

kuruş

200 Sahifeli 120
300 > 150
400 > 200

Kalın banka kâğıdı ile

kuruş

200 Sahifeli 140
300 > 170
400 > 225

(Akşam) idaresinde satılmaktadır. Telefon: 24240

Hesap defterlerinizi almadan bunları görünüz ve bu fırsattan istifade ediniz!

Yüksek Ziraat Enstitüsü

Rektörlüğünden:

Kurumumuz Hıfzıssıhha ve Bakteriyoloji Enstitüsü için 35 lira aslı maaşlı ikinci sınıf iki asistan alınacaktır.

Bunlardan birisi kıdemli olduğu takdirde birinci sınıf asistan olabilir. İsteklilerin mektepten iyi derecede mezun olduklarına ve bir yabancı dil bildiklerine dair vesikaları veya bunların suretleri ile birlikte Hıfzıssıhha ve Bakteriyoloji enstitüsü direktörlüğüne müracaatları.

(365) (916)

Şoför ve muavin şoför aranıyor

Anadoluda bir Maden şirketinde çalışmak üzere bir şoför ve bir de muavini ihtiyaç vardır. Göstereceği liyakate göre şoföre (70), muavine (30) lira ücret verilecektir. İsteklilerin el yazıları, hal tercümeleri ve bir fotoğrafları beraber Ergani Madende Şark Kromları Türk Anonim Şirketine müracaatları.

